

Krisztus hangja bennünk

Beszélgetés az aranymisés
Barsi Balázs ferences szerzetessel

Barsi Balázs Széchenyi-díjas ferences szerzetes, pap, teológus napjaink egyik legismertebb egyházi személyisége. Könyvei, elmélkedései rendkívül népszerűek, sokak lelki-szellemi táplálékai. 1971. augusztus 8-án szentelték pappá szülőfalujában, Sióagárdon. Ötven évvel később ugyanezen a napon, ugyanitt mutatta be aranymiséjét. Vele beszélgettünk.

– Mindössze tizennyolc éves volt, amikor belépett Szent Ferenc rendjébe. Milyen élmények hatására döntött úgy ilyen fiatalon, hogy igent mond az Úr hívására, és egész életét Istennek szenteli?

– A végső okát nem tudom annak, hogy miért lettem szerzetes, pap, hiszen az életem Istenben van, ő hívott meg. Egy püspök mesélte: kisgyermekkorában ministrált, s nem gondolt arra, hogy pap legyen. Egyszer átmentek a plebániáról a templomba az édesanyjával, aki a kezét fogta. Megkérdezte tőle, hogy ki lehet pap. Az, akit az Isten hív, válassza az édesanyja. A későbbi főpásztor ekkor arra számított, hogy valaki leszól az égből, egy hang hallatszik. Ám Isten a vágyainkon keresztül hív, szólít – vonz az oltár. Az ötvenes években gyermekként mindennap láttam két orsolyita nővért, akik ott éltek számúzetésben a sióagárdi plebánián. Nem gondoltam arra, hogy szerzetes leszek, de mélyen megérintett, hogy amikor elérkezett a zsolozsma ideje, ők mindennek meghaltak. Számukra Isten nem időnként előjövő téma volt, hanem valaki, aki mindenek felett áll, kiszólt az időből. Ilyenkor minden tevékenységünket elfelejtjük.

(Folytatás a 9. oldalon)

Fotó: Fábíán Attila

A pozsonyi pápalátogatás margójára

Ferenc pápa 34. apostoli útjának második napján, szeptember 13-án, hétfőn délután magánlátogatást tett Pozsonyigetfalu (Petržalka) panelrengetegében, a Szeretet Misszionáriusai, ismertebb nevükön Teréz anya nővérei által működtetett Betlehem Központban (képközpont). A helyszínen sok helyi lakos köszöntötte. A sajtó munkatársai az épület előtt, kint várakoztak. Helyszíni riportunkat olvashatják.

Jézus Krisztus földi működése során egy kevesebb mint 10 ezer négyzetkilométeres területen élt és mozgott. A Szentírást lapozgatva különféle találkozókról olvashatunk: feltámasztja Jairus leányát, a naimi ifjút, betegeket gyógyít. Felmerülhetnek bennünk a kérdések: A mindenséget megalkotó, mindenható Isten miért korlátozta be magát ennyire? Miért egy

ilyen kicsi földrajzi területen mozgott? Hiszen megtehetné volna, hogy beutazza a fél vagy akár az egész világot. Miért nem a Római Birodalom fővárosába ment, és a császárt látogatta meg? Jézus miért csak ennyi emberrel találkozott?

zott? Miért volt neki fontos éppen Jairus leánya, azaz az egyén szenvedése, betegsége és halála?

(Folytatás a 2. oldalon)

Budapesten dobogott az Egyház szíve

A Statio Orbis szentmise után

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus zárómiséjén, szeptember 12-én rengetegen gyűltek össze Budapesten a Hősök terén, az Andrássy úton és a Dózsa György úton, hogy meghallgassák Ferenc pápa tanítását, és együtt ünnepeljék vele az Eucharisziát. De vajon kit mi hozott a Statio Orbis szentmisére, és mit élt át ezen a különleges liturgián?

úton járok, amikor felcsendül Kodály *Budavári Te Deuma*. A kórus és a zenekar hangja neki-ütődik a házak falainak, melyek tövében a napfény elől megbújva cserkészek is gyülekeznek. Elmondják, több mint ötszázan érkeztek a Kárpát-medence minden részéről; az itt állók Pécsről, Nagybányáról valók. „Szolgálni jöttünk, hiszen a cserkész, ahol tud, segít – mondja az egyik csapat vezetője. – Az áldozatokat fogjuk kísélni, a nagy tömegben nem lesz könnyű eljutniuk a megfelelő helyre. A legfiatalabb cserkészünk tizenkét éves, mégis alkalmas erre a feladatra.” Egy cserkész-hölgy elmondja, milyen sokat imádkozott azért, hogy a kongresszus jel legyen a világ számára.

(Folytatás a 8. oldalon)

Akard a megbocsátást, a harag nélküliséget

Beszélgetés Csókay Andrással,
a NEK hírnökével

Szeptember 12-én, vasárnap a budapesti Hősök terén bemutatott pápai szentmisével ért véget az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK), amely több százezer embernek jelentett felejthetetlen élményt. A NEK egyik hírnökével, Csókay András idegsebésszel beszélgettünk.

– Az eucharisztikus kongresszus hírnökeként rengeteg előadást tartott, tanúságtételt tett az elmúlt időszakban. Milyen érzések kavarnak most Önben, alig néhány nappal az eseménysorozat után?

– Életünk célja, hogy a bennünk élő Krisztushoz eljussunk. El tudunk hozzá jutni a mély bűnbánattal és a szenvedések által, ha nem Istent hibáztatjuk ezek miatt. Megtapasztaltam ezt a kisfiam halála után. Most viszont új élménnyel gazdagodtam: a közösségi hit és öröm által is komoly esélyünk van arra, hogy felismerjük végre a bennünk élő Krisztust, és hagyjuk el a felszíni tudatosság állapotát.

Tudjuk azt, hogy Isten bennünk van, Krisztushoz kötjük ezt, mert általa ismertük meg az Atyát és magát a Szentháromságot. Krisztus mutatta meg nekünk az Atya arcát, de nem érzékeljük. Pusztán a gondolatok kavalkádja nem elég ahhoz, hogy felismerjük: a lényünk magva maga az Úr.

Nem érzékeljük ezt a forrást, mert az e világi dolgok, gondok, vágyak eltakarják előlünk, betonréteget vonnak fölé.

(Folytatás az 5. oldalon)

**Akard a megbocsátást,
a harag nélküliséget**
Beszélgetés
Csókay András idegsebésszel, a NEK hírnökével
5. oldal

**Budapesten dobogott
az Egyház szíve**
Utcai riport a Statio Orbis szentmise után
8. oldal

**Hogyan lett száz
méterből ötvenezer?**
Marton Bernát ciszterci szerzetes a maratoni futásról
11. oldal

Mértékadó
Kultúra • Tv- és rádióműsor
2021. szeptember 27. – október 3.

Király Erzsébet
Dante utóhatásáról
A 12. Arany Medál átadása
A James Bond-mitológia színe és fonákja
Emlékezés Dallos Jenő karikaturistára

ISSN 0133-1205

2 1039

9 770133 120548

A pozsonyi pápalátogatás margójára

(Folytatás az 1. oldalról)

Jézus az egész megváltást személyessé, emberléptékűvé tette. Ismerve és szeretve az általa teremtet embert, földi élete során még arra is figyelmes volt, hogy amikor közösséget vállalt velünk, nem lépte túl a földrajzi, fizikai és térbéli korlátokat, ha ment valahová. Hiszen általában gyalog tette meg útjait. És nem azért támasztotta fel éppen Jairus leányát, mert nem volt neki fontos a több száz kilométerre található „másik” ember szenvedése, hanem ezzel is példát adott nekünk, hogy úgy tudunk leginkább segítségére lenni, hogy elsősorban az előttünk, mellettünk és környezetünkben élő, lévő emberekre figyelünk, nem vagyunk közömbösek irántuk, találkozunk velük.

A pápai apostoli utak (mióta a modern korban VI. Pápa elkezdte a sort) gyakran kritika alá esnek. Miért pont oda megy a pápa, miért pont annyi időt tölt ott, miért pont azt az embert látogatja meg? Nincs ez másképpen Ferenc pápával sem. 34. apostoli útján, Pozsonyban, hétfő délután a város – emberi mérce alapján – egyik legjelentéktelenebb helyére látogatott, a peremvidékre, annak is a peremére, egy hajléktalanszállóra. Megtehetné volna, hogy egy több száz fős intézményt látogat meg, de ő mégis úgy döntött, hogy azok közé látogat el, akik a legnyomorultabbak, akiket leginkább kirekeszt a jóléti társadalom. Nem voltak ünnepi beszédek. A legrászorultabbak gondozásának helyet adó épületbe, ahol ágyaiknál a gondozottak várták, csak a szolgáló nővérek kísérték be a pápát. A sajtó munkatársai és a köszöntésére összesereglett emberek is kint vártak. Így a félórás találkozás során, mely rejtve maradt a kamerák szeme előtt, a lényeg maradt: a Szentatya által a gondozottak számára ajándékba adott idő és figyelem.

Éppen ez az a két dolog, amiből valamiért sokszor nagyon keveset adunk egymásnak, és főleg azoknak, akikről a közvélekedés az, hogy megérdemlik a sorsukat, mert elrontották az életüket.

Ferenc pápa Krisztus földi követeként megállt a hajléktalankok mellett, és figyelt rájuk. Nem tett mást, mint hogy szeretett, azzal a szeretettel, ami a krisztusi szeretet lényege, amit sosem tudunk megérdemelni, akármennyire jók vagyunk is. Ferenc pápa ma olyan embereket látogatott meg, akik úgy érezhették, korábban senki sem figyelt rájuk.

A Szentatya nem oldotta meg a helyzetüket, valószínűleg holnap is hajléktalanok lesznek. De az élettől, az emberi közönnytől, az elhagyottságtól sebzett szívükre jótékony balzsam került.

Az apró gesztusok, a kézfogás, a szemkontaktus megmutatták, hogy csak körül köre, embertől emberig tudjuk együtt építeni Isten országát.

Kuzmányi István
Fotó: Vatican News

Nagyon sok értéke van a magyaroknak!

Részletek Ferenc pápa szeptember 15-i sajtótájékoztatójából

Szeptember 15-én délután indult vissza a Szentatya Pozsonyból Rómába, négynapos, a 34. nemzetközi – budapesti és szlovákiai – apostoli útját lezárva. Szokásához híven most is lehetőséget biztosított arra, hogy az újságírók kérdéseket tegyenek fel neki a repülőgépen. Az első kérdést Kuzmányi István, a Magyar Kurír/Új Ember főszerkesztő-igazgatója tehette fel.

Kuzmányi István a Magyar Kurírtól: – Kedves Szentatya! Köszönjük, hogy eljött Budapestre. Látogatása során idézte Tiszteletreméltó Mindszenty József bíbort, aki azt mondta: „Ha van egymillió imádkozó magyar, nem félek a holnapot!” Szeretném kérdezni: Miért döntött úgy, hogy mint pápa huszonegy év után részt vesz a nemzetközi eucharisztikus kongresszuson? Ebből az eseményből kiindulva hogyan látja az európai kereszténység jövőjét, és mit gondol, mi, magyarok mit tehetünk érte? Köszönöm!

Ferenc pápa: – Értem, köszönöm, nagyon köszönöm! Először nem igazán értették az emberek: „Csak a szertartásra jön, és minket, magyarokat meg sem látogat?”; és van, aki rosszat feltételezett. Nem! Elmagyaráztam, hogy a szlovákiai látogatás már el volt tervezve – de csak a fejemben –, és ezt a látogatást utána [az eucharisztikus kongresszus után] kezdtem meg. De megígértem az elnököknek, akivel találkoztam – ez a harmadik alkalom, hogy találkoztam vele –, hogy átgondolom, vajon jövőre vagy a rákövetkező évben el tudnék-e jönni, mert nagyon sok értéke van a magyaroknak...

Megragadott, mennyire mély nálatok az ökumenizmus iránti érzék. Ez mélyen megérintett.

Általánosságban Európának – mindig elmondom újra és újra – az alapító atyák álmait kell követnie. Az Európai Unió nem egy értekezlet, ahol bizonyos dolgokat elintézzünk ... egy mélyen lelki-szellemi valóság. Az Európai Unió alapja egy olyan szellemiség, amelyet Schuman, Adenauer, De Gasperi álmódott meg, ezek a nagyok. Hozzájuk kell visszatérni! Mert fennáll a veszélye annak, hogy az Európai Unió csak egy irányító hivattal válnon, de ez nem helyes. El kell menni egészen a misztikáig [az unió szellemiségéig], meg kell keresni Európa gyökereit, és tovább kell vinni azokat. És úgy gondolom, minden országnak előre kell haladnia. Igaz, bizonyos érdekek, talán nem európai érdekek, megpróbálják az Európai Uniót ideológiai gyarmatosításra használni, és ez

elfogadhatatlan. Nem! Az Európai Uniónak önmagában függetlennek kell lennie, és minden országnak azonos szinten kell állnia, a nagy alapítók álmából nyerve inspirációt. En így látom. És ti, magyarok: veletek voltam tavaly [két éve] Erdélyben. Csodálatos volt az a magyar mise!

Daniel Verdú Palay az El Paistól Orbán Viktor miniszterelnökkel és általában a magyar politikusokkal való találkozásától kérdezte a Szentatyát, aki a következőket válaszolta.

Ferenc pápa: – Meglátogattak engem, mert az elnök úr eljött hozzám, ilyen udvarias volt, ilyen kedves, eljött – ez volt a harmadik alkalom, hogy találkoztam vele –, a miniszterelnökkel és a miniszterelnök-helyettesével jött el, hárman voltak. De az elnök beszélt. Az első téma az ökológia volt. Tényleg, le a kalappal előttetek, magyarok, az ökológiai tudatosságatok miatt! [a magyar kérdezőhöz fordul] Lenyűgöző!

Elmagyarázta, hogyan tisztítják a folyókat..., sok mindent, amit nem is tudtam! Ez volt a fő téma. Aztán rákérdeztem az átlagéletkorra, mert aggódom a demográfiai tél miatt. Olaszországban, ha nem tévedek, az átlagéletkor negyvenhét év, és azt hiszem, Spanyolországban még rosszabb. Sok az üres falu vagy az olyan falu, ahol egy tucat idős ember él... ez komoly aggodalomra ad okot... Hogyan lehet ezt megoldani? És ott az elnök elmagyarázta nekem – mindig az elnök –, hogy milyen törvényük van arra, hogy segítsék a fiatal párokat a házasságkötésben és a gyermekvállalásban.

Ez érdekes. Ez egy törvény... nem is tudom... eléggé hasonlít a francia törvényhez, de fejlettebb. Ezért nincs a franciáknál akkora dráma, mint Spanyolországban és nálunk [Olaszországban]. Ezt elmagyarázták nekem, majd hozzátettek valami technikai jellegű dolgot erről a törvényről mindketten, a miniszterelnök és a miniszterelnök-helyettes. És aztán... miről beszéltek még?

A migrációról semmit, nem, nem beszéltünk róla. És aztán visszatértünk az ökológiához, és igen, a családdhoz, abban az összefüggésben, amit kérdeztem, és láthatóan sok a fiatal, sok a gyerek.

De Szlovákiában is: megdöbentem, mennyi gyerek és fiatal pár, és ez ígéretes! Most az a kihívás, hogy munkát keressenek, hogy ne hagyják el a hazájukat, mert ha nincs munka, akkor kimennek munkát keresni. Ezeket érintettük.

Mindig az elnök beszélt, és mindkét miniszter hozzáfűzött néhány konkrét részletet. Jó volt a hangulat. Elég sokáig tartott, azt hiszem, 35–40 percig.

Stefano Maria Paci Sky Tg24 – A kérdés a családra vonatkozik: Ön beszélt róla a magyar állami vezetőkkel, és tegnap is beszélt róla a fiatalokkal való találkozón. És épp tegnap érkezett a hír Strasbourgban az Európai Parlament állásfoglalásáról, amelyben felszólította a tagállamokat, hogy ismerjék el az azonos neműek házasságát és a hozzá tartozó szülői kapcsolatokat. Szentatya, mit gondol erről a kérdésről?

Ferenc pápa: – Világosan beszéltem erről. A házasság szentség. Az Egyháznak nincs hatalma arra, hogy megváltoztassa a szentségeket, hogy változtasson azon, ahogy az Úr megalapította őket.

Ezek olyan [állami] törvények, amelyek sok, különböző szexuális irányultságú ember helyzetén próbálnak segíteni. És ez fontos, hogy segítségünk az embereknek. De anélkül, hogy olyan dolgokat erőltetnénk bárkire is, amelyek természetüknél fogva az Egyházban elfogadhatatlanok. ...A házasság az házasság. Ez nem azt jelenti, hogy elítéljük azokat az embereket, akik ilyenek, nem, kérem szépen, ők a testvéreink! Kísérnünk kell őket. De a házasság mint szentség egyértelmű, ez világos... A házasság mint szentség férfi és nő között valósul meg. Időnként összezavarják, amit mondtam. Igen, egyformán tisztelnünk kell mindenkit... De kérem, senki ne kényszerítse az Egyházat arra, hogy megtagadja önnön igazságát!

Sok-sok homoszexuális beállítottságú ember járul a bűnbánat szentségéhez, hogy tanácsot kérjen a papoktól, és az Egyház segít nekik, hogy boldoguljanak saját életükben, de a házasság szentségéről nem lehet szó. Köszönöm!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Szeptember 12-én, vasárnap az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus záró szentmiséjét követően Ferenc pápa a budapesti Hősök terén vezette az Úrangyala imádságot, melyben szívből jövő köszönetét fogalmazta meg, és Isten áldását kérte minden magyar emberre. A NEK Titkárságának tájékoztatása alapján több százezer gyűltek össze szentmisét ünnepelni Ferenc pápával.

Kedves Testvérek!

Az eucharisztia jelentése: „hálaadás”, és ennek a szentmisének a végén, amely bezárja a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust és budapesti látogatásomat, szeretnék szívből köszönetet mondani.

Köszönöm a nagy magyar keresztény családnak, amelyet szeretnék magamhoz ölelni különböző rítusával, történelmével, a katolikus és más felekezetekhez tartozó testvérekkel, akik valamennyien a teljes egység irányába haladunk.

Ennek kapcsán szívből köszöntöm Bartholomaiosz pátriárkát, testvéremet, aki megtisztelt bennünket jelenlétével.

Külön köszönet szeretett püspökök testvéreimnek, a papoknak, a szer-

teseknek és szerzetesnőknek és mindnyájatoknak, kedves hívek!

Külön köszönet mindazoknak, akik annyit fáradoztak ennek az eucharisztikus kongresszusnak és ennek a napnak a megvalósításán. Amikor újfent hálámat fejezem ki az engem fogadó állami és vallási vezetőknek, szeretném kimondani: „köszönet” nektek, Magyarország népének!

A himnusz, amely végigkísérte a kongresszust, így szól hozzátok: „A kereszt volt ezer éven reménységed oszlopa, most is Krisztus jele legyen jobb jövődnek záloga”. Ezt kívánom nektek: legyen a kereszt számotokra a híd a múlt és a jövő között. A vallásos érzés ennek a gyökereihez olyanira kötődő nemzetnek az éltető nedve. De a földbe szúrt kereszt nemcsak arra indít bennünket, hogy jól gyökerezzünk meg, hanem a magasba is nyúl, és kitarja karjait mindenki felé. Arra hív, hogy ragaszkodjunk gyökereinkhez, de ne elégedjünk meg ezzel; hogy merítsünk a forrásból és ad-

junk inni mindazoknak, akik szomjaznak a mi korunkban.

Azt kívánom nektek, hogy legyetek ilyenek: szilárd alapon állók és nyitottak, mélyen gyökerezők és másokat tisztelők. Isten éltesen benneteket!

A missziós kereszt, ennek a kongresszusnak a szimbóluma ösztönöz-

zón arra benneteket, hogy életetekkel hirdessétek az evangéliumot, amely megszabadít; annak jó hírét, hogy Isten végtelenül gyöngéden szeret minden embert. A mai szeretetre éhes világban ez az a táplálék, amelyre minden ember vágyik.

Ma nem messze innen, Varsóban avatják boldoggá az evangélium két

tanúját: Stefan Wyszyński bíbort és Elżbieta Czackát, a Kereszt Szolgálóleányai Ferences Nővérek társaságának alapítóját. Két olyan személyt, akik közelről megismerték a keresztet: Lengyelország primását, akit letartóztattak és bebörtönöztek, aki mindig bátor főpásztor volt Krisztus szíve szerint, az ember szabadságának és méltóságának szószólója; és Elżbieta nővért, aki igen fiatalon elvesztette látását, és egész életét teljesen a vakok szolgálatára szentelte.

A két új boldog példája bátorítson minket arra, hogy a sötétséget fényre változtassuk a szeretet erejével.

Végezetül imádkozzuk el az Úrangyala imádságot azon a napon, amikor Szűz Mária nevét ünnepeljük. Régen ti, magyarok tiszteletből nem mondtátok ki Mária nevét, hanem úgy szólítottátok meg, mint a királynét. A „Boldogasszony, régi nagy patrónátok” kísérjen és áldjon meg benneteket! Áldásom innen, ebből a nagy városból szeretne mindenkit elérni, főként a gyermekeket és a fiatalokat, az időseket és a betegeket, a szegényeket és a kirekesztetteket.

Veletek és értetek mondom: Isten, áldd meg a magyart!

Fotó: Vatican News

A Szentatyával imádkoztuk az Angelust Budapesten

„Minden várakozásunkat felülmúlta”

Erdő Péter bíboros, prímás a magyar egyház híd szerepéről

Erdő Péter bíborossal a Ferenc pápa által bemutatott, budapesti eucharisztikus kongresszust lezáró szentmise után beszélgettünk az elmúlt hét várakozásairól és élményeiről, a Szentatya látogatásáról, a magyar egyház híd szerepéről.

– Néhány órával a záró szentmise után beszélgettünk, ami egy igazi örömnöve volt az Egyház számára. Mit jelentett a pápával való találkozás?

– Azt hiszem, óriási dolog volt a magyar egyház számára, de az eucharisztikus kongresszusok történetében is, hiszen régóta, huszonegy éve nem volt jelen pápa a záró szentmisén. A Szentatya is nagyon derűsen vett részt a szertartáson, nem véletlenül, hiszen két éve ő sem lehetett jelen ilyen nagy rendezvényen a járvány miatt. Neki is felszabadult örömet jelentett most ez a közös ünneplés, és azoknak a résztvevőknek is, akik távolról érkeztek. Gondoljunk bele, hogy hetvennégy országból regisztráltak, de lehet, hogy még több helyről jöttek. Nemcsak a szomszéd országokból és Lengyelországból szép számmal, Németországból is, hála Istennek, hanem például Lesothóból is, vagy itt voltak az argentinai magyarok, akik ismerték a pápát, eljöttek, hogy köszöntsék. Aztán jöttek Kaliforniából, Ázsiából, például Dél-Koreából vagy a Fülöp-szigetektől, jöttek Burmából is. Tudjuk, hogy a mianmari bíboros úr még egy kitüntetést is kapott a prágai érsektől a kongresszus során. Tehát valóban sok helyről érkeztek, és nekik is fellélegzés, reménysugár volt a hosszú bezártság után. Együtt ünnepeltük Krisztust, aki mindannyiunk reménye, és ünnepeltük a Szentatyát is, aki Péter utódaként őt jeleníti meg közöttünk.

– Hogyan értékeli Ferenc pápa találkozását a magyar püspökökkel?

– Elmondhatom, hogy a legnagyobb szeretet légkörében találkoztunk, a pápa mindenki-vel személyesen kedves volt, kezét fogott. Többünket már ismer is, hiszen az ad limina látogatáskor a most összegyűlt püspökök nagy része már jelen volt. Bátorított bennünket, és útmutatásokat is adott a mindennapos lelkipásztori munkánkhoz. Természetesen azok az értékek, amelyeket a pápa beszédében hangsúlyozott, valamilyen módon mindannyiunk munkájában megjelennek. A bátorítás arra szolgál, hogy ne csak töretlenül, hanem talán még nagyobb lelkesedéssel igyekezzünk ezeket megvalósítani.

– Az eucharisztikus kongresszus örömteli lezárása volt ez a nap. Mit jelent a magyar egyháznak, hogy ezt a világeseményt megrendezhette?

– Azt hiszem, óriási megerősödést jelent. Gondoljunk bele, hogy maga az előkészület ideje is a missziók egész sorával járt: szentségimádási programokkal, imádságokkal, olyan intenzív katekézisekkel, ami eddig nem volt. Gondoljunk bele abba, hogy például a Forráspont-rendezvény, vagyis az ifjúsági szentségimádás eleinte néhány ezer fiatallal indult, most péntek este pedig tizenötezen vettek részt rajta. Gondoljunk arra, hogy csütörtökön este a Szent István-bazilikába a szentségimádásra a hívek nem értek be, mert akkora tömeg volt, százak, talán ezrek álltak kint a bazilika előtti téren is. Ez nem mindennapos esemény, hanem nagy lelki gazdagodás. Nagyon sok kulturális program is volt, sok esemény volt a Szent István Könyvhéttel kapcsolatosan, volt egy eucharisztikus kongresszusi kantáta, amelyet ebből az alkalomból írtak, nagyon sok kiállítás, kiadványok, azt hiszem, ez maradandó érték és emlék lesz. De voltak lelkipásztori kezdeményezések is. Azok a közösségek, ifjúsági vagy plébániai csoportok, amelyek eljöttek, és most csoportosan is üdvözölték a pápát vagy részt vettek a hét eseményein, ezután is fogják tartani a kapcsolatot egymással. Azt hiszem, ez is mindenképpen egy gazdagodás. Aztán azt hiszem, mindenkit gazdagított a sok előadó lelkesége, lelkipásztori, emberi tapasztalata is, a sok fakultáció, például arról, milyen körülmények között dolgozik az egyház Ke-

let-Ázsiában, vagy milyen körülmények közt tud Afrikának bizonyos térségeiben élni... Volt egy Afrika-nap, amelyet azért rendeztünk, hogy jobban megismerjük a nigériaiak életét és az ottani segítségnyújtás lehetőségeit. Volt egy külön találkozó a Közel-Keletről érkezett főpapoknak és hívőknek. Voltak olyan rendezvények, amelyek tematikus jellegüknél fogva voltak lenyűgözőek, például Baltazar Porras venezuelai bíboros úr előadása, amelyben az Actio Catholica munkáját is erősen érintette, magyar részről pedig a Hetvenkét Tanítvány Mozgalom vett részt ebben a tanúságtételben, hogy hogyan lehet a világiaknak, az egyes szakmáknak, hivatásonként szerveződő katolikus közösségeknek az életét segíteni és a mindennapokba bevenni a hívő tapasztalatot. Egyszóval sok területen folyt a munka, és ebből ki-ki a saját érdeklődésének, lehetőségeinek megfelelően tud hazavinni maradandó értékeket is. Nagyon örülök annak is, hogy az ünneplésben a magyar püspökök mindnyájan részt vettek, volt, aki elejétől végig, mások csak a legnagyobb eseményeken, de ez is mindenképpen mutatta a püspöki karunknak és az egyházunknak az egységét és szeretetét.

– Bíboros úr arról is beszélt a szentmisén, hogy Magyarország híd lehet Kelet és Nyugat között. Miben látja ennek megvalósulását?

– Például abban, hogy a történelemben nem volt még olyan eucharisztikus kongresszus, amelyen keleti és nyugati püspökök ilyen nagy számban találkoztak egymással. Keleti szertartású katolikus pátriárkák például itt voltak négyen is, illetve Bartholomaiosz konstantinápolyi pátriárka, aki nem katolikus, részt vett a pápai misén, és már előtte is itt volt. Nemcsak részt vett, hanem beszédet is mondott a Parlament előtt. Nagyon fontos volt az is, hogy a hét elején a Moszkvai Patriarkátus képviselője, Hilarion metropolita tartott előadást arról, hogy az ortodox hit mit vall az Eucharisziáról. Kiemelte, hogy tulajdonképpen ezen a téren mi a hitben teljes közösségben vagyunk. Igaz, hogy egyházaink között még nem teljes a közösség, de jó reménységünk van arra, hogy ezt tovább tudjuk építeni. Ilyen szellemű eucharisztikus kongresszusról én nem nagyon tudok. Ennek pedig az az oka, hogy Magyarország olyan földrajzi fekvésű, olyan történelmi és emberi kapcsolatokkal rendelkezik, hogy ideális találkozóhely akár a teológiai, akár az egyházi életre vonatkozó párbeszéd területén.

– Ha megenged egy személyes kérdést: hogy érzi magát ezután a gazdag hét és a gyönyörű szentmise után?

– Nagyon jól és megrendülten, mert azt hiszem, hogy minden várakozásunkat felülmúlta. A járványveszély, a halasztás után azt hiszem, hogy óriási érdeklődéssel és lelkes részvétellel valósítottuk meg. Az eucharisztikus körmenet pedig fantasztikus élmény volt, talán több százezren is részt vettek rajta! Amikor kiértünk a Hősök terére, láttuk a kivetítőkön, hogy egy rész a Parlament melletti utcából akkor fordul ki, hogy majd az Andrassy útra ráterjén. Igen nagy volt a részvétel, és az emberek imádkozva, énekelve, elmélkedve követték az Oltáriszentséget. Nem egy séta, nem egy tüntetés volt ez, hanem valóban lelki esemény.

(Erdő Péter bíboros hálaímaja a kongresszus kezelméiért a 12. oldalon olvasható).

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Merényi Zita

Reményt adó ünnep volt

Veres András püspök: Krisztusból merítsünk erőt az élethez

Veres András győri megyéspüspököt, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökét kérdeztük az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz és az ezt lezáró félnapos pápai látogatáshoz kapcsolódó friss élményeiről.

– Most zárult le az egy hétig tartó, Budapesten rendezett Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus. Hogy látja, Püspök atya, a magyar egyház számára mit jelentett ez az esemény, amelyből még fel sem ocsúdtunk, miközben a záró szentmisét celebráló Ferenc pápa már Szlovákiában folytatja 34. apostoli útját?

– Sokakat kérdeztem erről, akiknek alkalmuk volt legalább rövid időre bekapcsolódni a kongresszus programjaiba, akár személyesen, akár csak a rádión, televízión vagy interneten keresztül, s az volt az egyöntetű véleményük, hogy felemelő, nagyon szép ünnep volt.

Meg tudott mutatkozni ezen a kongresszuson a hitünk, s az, hogy miként járja át egész életünket, minden vonatkozását. Akár az imádságok, katekézisek, szentmisék, gyönyörű liturgiák formájában, akár a kulturális rendezvényeken, amelyekben az Eucharisztia megjelent. A külföldiek is azt mondták, hogy ha fordítás által is, de ők is élményszerűen be tudtak kapcsolódni az eucharisztikus kongresszusba.

– Mi volt az, ami Önt személy szerint leginkább megérintette ez alatt az egy hét alatt?

– Nehéz lenne csak egyet kiemelni. Mély benyomást tettek rám azok a Közel-Keletről érkezett püspök atyák, akik beszámoltak az ottani keresztények helyzetéről, de rendkívül szép volt a kanadai Gérald Lacroix bíboros úr katekézise is, és örömünkre szolgált, büszkeséggel töltött el köztársasági elnökünk, akinek tanúságtételét hallva mind Nyugatról, mind Keletről érkezett püspök atyák azt mondták: csodálatra méltó, és az ő országukban nem biztos, hogy ilyen hitvallás megtörténhetne.

– Térjünk át a zárónapra: Ferenc pápa, mielőtt a szentmisét bemutatta volna, többek között a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaival is találkozott, beszédet is intézett Önökhöz.

– Nagyon vártuk ezt a találkozást. Ha a Szentatya ellátogat egy országba, akkor természetesen az ottani püspöki konferencia meghívásának is eleget tesz, nálunk is ez történt.

Nagyon személyes hangvételű szavakkal szólt hozzánk, az előre megírt szövegtől néha elszakadt, és oly módon egészítette ki, hogy azt mindnyájan személyünkhöz szólónak érezhettük.

– A Szentatya homíliája és az Úrangyala imádság előtti szavai különösen is szóltak a magyarokhoz, minden magyar katolikushoz, de azokhoz a honfitársainkhoz is, akik csak érdeklődésből vagy csak kíváncsiságból követték a szavait. Mit lehet érdemes ebből különösen is megszívlelnünk?

– Látszott, hogy a Szentatya nagyon készült, hogy a magyarokhoz tudjon szólni, de emellett ez egy nemzetközileg is nagy érdeklődést kiváltó szentmise volt, a Statio Orbis, az egész világnak szóló szentmise. A beszédében utalt arra, hogy alkalmuk volt fiatalon olyan magyar jezsuitákat megismerni, akik az elkötelezettség és az odaadás példaképei voltak számára. Ez is egy nagyon kedves megjegyzés volt a részéről, s az még inkább, amikor az Úrangyala imádságban – ami éppen a magyarok küzdelmei miatt lett elrendelve – nagyon tudatosan igyekezett úgy szólni a világhoz, hogy benne a magyarok is megszólítva érezhették magukat, utalt történelmünk néhány eseményére és személyére, mint Szent Istvánra és Szent Erzsébetre.

– Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust sajnos nem a pandémia után, hanem gyakorlatilag aközben rendezték meg Budapesten. A világvágy nem volt kifejezetten a találkozó fókuszában, de érezhetően nagy vágyat keltett legtöbbször, hogy egyrészt

egymással, másrészt a hívőkben, hogy a Jóistennel és az Eucharisziával találkozunk.

– El kell mondani, kicsit tartottunk is attól, mi lesz, miután a járvány miatt külföldről sokan nem jöttek el, akik korábban ezt tervezték; ugyanakkor a magyarok mégis legyőzték a félelmüket, és olyan, számunkra korábban el nem képzelhető létszámban vettek részt, ami joggal válthat ki büszkeséget.

Maga a Szentatya is utalt a búcsúzáskor arra, hogy rendkívül nagy élményben volt része, igen szépen szervezett, főlemelő ünnep volt számára is ez a pár óra. Azt gondolom, ezt mindnyájan átélhettük ott, a Hősök terén. Ugyanakkor a Hungexpón zajlott program katekéziseiben és tanúságtételeiben időnként volt utalás a járványra, többen emlékeztettek a kongresszus jelmondata – „Minden forrásom

belőled fakad” – értelmében arra, hogy Krisztusból merítsünk reményt a félelmeink legyőzéshez, s még inkább a keresztény tanúságtételünkhöz. A világban bárhol élünk, mindegy belőle merítsünk erőt a munkánkhoz, a családi élethez, és ez, azt gondolom, mindenki számára járható út, amelyen haladnunk kell. Nem szabad, hogy a pandémia tönkretegye a közösségi életünket, ami eléggé meg lett tépázva az utóbbi időben a mindennapjainkban. Le volt zárva az ország, sokan mai napig elszorodtak a post-Covid szindrómának, de a hitből élő ember biztos, hogy le tudja győzni a hirtelen jött félelmet, és új reményt, új erőt kap. Azt gondolom, az egész hét és a záró szentmise különösen is egészen sajátos módon egy új remény, új kezdet hangulatát és szándékát jelentette sokak számára.

– Az eucharisztikus kongresszusra készülve a hivatalos ima szavaival épp azt kértük, hogy ez az egész esemény hazánk, Európa és az egész világ lelki megújulását szolgálja. Hogyan látja, mi az, amit ebből az egy hétből meg kell tartanunk ahhoz, hogy az valóban változást indítson el akár Magyarországon, akár világszinten?

– Ahány embert megkérdezne, mindenki mást mondana erre, és nem is lehet egyszerre megvonni e világesemény hatását, üzenetét. Még sokáig élni fogunk ebből, lépésről lépésre át kell hogy gondoljuk, milyen üzeneteket fogalmazott meg nekünk a Szentatya. Biztos vagyok benne, hogy ahogy mind a mai napig van hatása az 1938-as eucharisztikus világgongresszusnak, az elkövetkezendő évtizedekben a mostani találkozóhoz is ilyen jelentősége lesz.

Magamnak és másoknak is azt kívánom, hogy a kongresszus mondanivalóit igyekezzünk feldolgozni, akár tematikus évek formájában a kisebb közösségekben: a családokban, egyházközségekben, egyházmegyei szinten.

S bízom benne, hogy országos szinten is, a püspöki konferencia tagjaival is ki fogunk tudni egyes dolgokat emelni, amelyek mind az egyházi, vallási életben, mind a társadalmi elkötelezettség terén, mind a nem hívőkkel, más felekezetekkel való párbeszédben is elő fognak kerülni. Sokszor hangsúlyozták a kongresszus megszólalói, hogy mi itt, Közép-Európában arra kaptunk hivatást, hogy híd legyünk a keleti és a nyugati egyház között; úgy vélem, ez nemcsak szükséges, hanem lehetőségünk is van rá, tehát kötelességünk is.

Agonás Szonja
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

A legkisebb jótetről

Mk 9,38–43.45.47–48

„Aki inni ad nektek akár csak egy pohár vizet is az én nevemben – azért, mert Krisztuséi vagytok –, bizony, mondom nektek, nem marad jutalom nélkül” (Mk 9,41).

Az elvándorlók és menekültek világnapiján figyelmünket azokra a testvéreinkre fordítjuk, akik éhezik és szomjazzák az időnket, a figyelmünket és a szeretetünket. Állandó keresztény feladatunk felismerni másokban az embert, Isten értékes teremtményét. Ez néha komoly kihívás!

Az, hogy valaki vagy valami mennyire fontos az életünkben, abból derül ki, hogy mennyi időt, figyelmet fordítunk rá, hogy képesek vagyunk-e áldozatot hozni érte.

„Az idő, amit a rózsádra vesztegetted: az teszi olyan fontossá a rózsádat” (Antoine de Saint-Exupéry). Akik ránk szomjaznak, akik a szeretetünket koldulják, azok mind körülöttünk élnek, látjuk őket, arcuk van. Meghívás a mai nap arra, hogy tettekre váltsuk az evangéliumot, hiszen a legkisebb jótett is számít. A legkisebb cselekedet is, amit szeretetből teszünk, a legnagyobb ajándék lehet valakinek, és a legnagyobb, a leglátványosabb jótékonykodás is semmitérő, ha nem a szeretet vezérli.

Az elvándorlóknak és menekülteknek szentelt világnapon felerősödik Jézus kérése, hogy adjuk magunkat, időnket, figyelmünket azoknak, akik ezt kérik. Adjunk viszonzást nem várva, adjuk azt, ami a miénk!

Az ösztönös, önző birtoklást Jézus a nagylelkűséggel, a saját igényeink előtérbe helyezését a másokra való odafigyeléssel állítja szembe. A birtoklás kultúrájával szemben áll az adás kultúrája.

Nem az a lényeg, hogy sokat vagy keveset tudunk-e adni. Az számít, *hogyan* adunk, mennyi szeretet van a másik iránti figyelmeségünk akár egy apró gesztusában is. Egy pohár vizet adni egyszerű, mégis nagy tett Isten szemében, ha szeretetből fakad.

A szeretet új szemet ad majd nekünk, hogy meglássuk, másoknak mire van szükségük, hogy találékonyan és nagylelkűen segítsünk.

Amikor szükségét szenvedő emberekkel találkozzunk, valójában Jézussal találkozunk. A kérdés számunkra nem az, hogy kik a felebarátaink, akiket úgy kell szeretnünk, mint önmagunkat, hanem az, hogy mi kik számára bizonyulunk felebarátnak. Elmegyünk-e a szükségét szenvedők mellett, vagy észrevesszük, hogy ők is emberek?

A szükségben lévők iránt gyakorolt szeretet keresztény életünk lényegéhez tartozik. Ezt a lényeglátást a bűneink gátolják bennünk. „Ha a kezed megbotránkoztat, vágd le. Jobb csonkán bemenned az életre” (Mk 9,43). Ne értsük félre a Mestert! Jézus nem öncsonkításra szólít fel, hanem annál is többre: a bűnnel való gyökeres szakításra, azért, hogy a másikban megláthassuk azt az Istent, aki vágyik a szeretetünkre és a figyelmünkre.

Németh Norbert

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (39.)

A megemlékezésekkel véget ért a Szent Liturgia legszentebb része, az anafóra, vagyis a szentmise kánonja. Most már elkezdődik a hívők liturgiájának másik nagy csúcspontjára, a szentáldozásra való felkészülés.

Igaz, az előző részt a pap egy oda kapcsolódó fennhanggal zárja le (amit a kezdő és kötőszó igazol). De a szöveg egyúttal már előre is mutat. Egyrészt az eucharisztikus Liturgiában megvalósuló közösségre hívja fel a figyelmet. Az egy kenyérben és az egy kehelyben való részesedés ezt hozza létre (1Kor 10,17). Ezért kéri a pap az Úrtól, adja meg nekünk, hogy „egy szájjal és egy szívvel” dicsőítsük a Szentháromságot. Másrészt a „legtisztesebb és fölséges” nevének említése a *Mi-atyánk* közös imádkozása felé tereli a figyelmünket, amelyben azt kérjük: „szenteltessek meg a te neved”, annak tudatában, hogy a név az egész személyt jelenti. Amikor pedig „az áldozópap fennhangon, áldást adva” így folytatja: „És legyen a mi nagy Istenünk és Üdvözítő Jézus Krisztusunk kegyelme mindnyájatokkal”, akkor valóban méltó kezdetet ad a szentáldozásra való felkészülésnek.

Ezek után kezdődik a „mindenszentek” ekténia, amely nevét a kezdőszaváról kapta. Valójában két részből álló, kéréseket tartalmazó könyörgéssorozatról van szó. Az első öt kérésre a nép az „Uram, irgalmazz” választ énekli, az utána következőkre pedig azt, hogy „Add meg, Uram”. Felkészülésünk nem is kezdődhet másként, mint a békesség nyomatékosításával. Békesség nélkül ugyanis nem lennének méltók az áldozatban való részesülésre (Mt 5,24). Majd azt kérjük, hogy Isten fogadja az áldozatunkat a mennyei oltárára, és viszonzásként küldje le kegyelmét, a Szentlélek ajándékát. A Liturgia csodálatos kettős mozgása figyelhető meg ebben: az ember részéről történő felajánlás, amely felfelé irányul, illetve Isten kegyelmének áradása, amely lefelé száll. Aztán más ekténiákból ismerős könyörgé-

sek következnek a lelki és a testi szükségletekre vonatkozva. Majd pedig a második részben azok a kérések sorjáznak, amelyek már a hívők liturgiájának elején is szerepelnek (igaz, ott csak a püspöki liturgiákon szólnak hangosan). Az utolsó kérés viszont itt nem az Istenszülő és a szentek közbenjárásának kérésére irányul, hanem így szól: „A hitnek egységét s a Szentlélek közöltetését kérvén, önmagunkat, egymást s egész életünket Krisztus Istenünknek ajánljuk.” A válasz itt is ugyanaz, mint az említett esetben: „Néked, Uram.”

Hogy mennyire a szentáldozásra való felkészítést célozza meg a Szent Liturgiának ez a része, azt igazolja „az áldozópap csendes imája” az ekténia két része között. Kezdetre azt a gondolatot tartalmazza, amivel az ekténia befejeződik: egész életünket emberszerető Urunknak ajánljuk. Sőt, még a reménységünket is! Utána pedig „kérünk, könyörgünk és esedezünk”, hogy „tisztla lelkiismerettel részesüljünk” a szent titkokból, vagyis az Eucharisziából. Továbbá kérjük, hogy legyen ez „a bűnök bocsánatára, a vétkek elengedésére, a Szentlélek közöltetésére, a mennyország elnyerésére”, az Úrban való bízalomra, „nem pedig ítéletre vagy kárhozatra” (1Kor 11,29).

Ivancsó István

LITURGIAKOMMENTÁR

Az Eucharisztia ünneplése (109.)

Téged ezért kérünk, minket, szolgálodat segítsd, akiket drága véreddel megváltottál! E szavak váltják a krisztológiai részt, amely talán a következő két verssel ért véget, és amely sorok a *Te Deum laudamus* korábbi befejezését csodálatos könyörgéssé alakították (20–23. versek). A huszadik vers háttérében alapvetően két szentírási részlet tanítását fedezhetjük föl: „És ha Atyának hívjátok azt, aki személyválogatás nélkül ítél kinek-kinek cselekedete szerint, járjatok félelemmel zárandokságotok idején, tudva, hogy nem romlandó ezüstön vagy aranyon történt a megváltásotok az atyáitoktól rátok hagyományozott hiú életmódotokból, hanem a szeplőtlen és érintetlen Báránynak, Krisztusnak drága vérén, akit az Atya ugyan a világ alkotása előtt szemelt ki, de az utolsó időben jelentett ki tiértetek” (1Pét 1,17–20); valamint „Méltó vagy, hogy átvedd a könyvet, és felnyisd annak pecsétjeit, mert megölték, és saját véreddel megváltottál Istennek, minden törzsből, nyelvből, népből és nemzetből, és Istenünk számára uralkommá és papokká tetted őket, és uralkodni fognak a föld felett!” (Jel 5,9b–10).

Szent Péter arra indítja levelének olvasóit, hogy a társadalomban betöltött szerepük és

életük ne idegenítse el őket az Atyával való bizalomteljes kapcsolattól. A világ, amelyben megosztottságot tapasztalnak, állandó jelleggel megfelelésre kényszeríti a keresztény embert, aki ezáltal könnyebben adja át magát a könnyelmű életvitelnek. Az apostol azonban kifejezetten felhívja a levél címzettjeinek figyelmét arra, hogy egész életük ára *Jézus Krisztus, a húsvéti Bárány* megváltó áldozati kereszthalála volt (vö. Kiv 12,5.7.13; Lev 17,14; 22,19–25; Jn 1,29; 19,36; 1Kor 5,7; Ef 1,7).

Ugyanez a téma jut szóhoz a patmoszi látnok könyvének himnuszában, amelyet a négy élőlény és a vének énekelnek. Az egész világ-egyetem részt vesz a liturgiában, amely nemcsak a trónon ülőhöz fordul, hanem a Bárányhoz is. A vének hangszerei és a tömjénnel teli edények jelképezik a szentek imádságát. Az új ének a régit – Kados (vö. Iz 6,3b; Zsolt 149–150) – teljesíti ki, pontosabban az új ének a Bárány áldozati halálában vált nyilvánvalóvá, és a Bárány vérében talál kapcsolatra az Egyház liturgiája a mennyeivel.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Szent Eusztochium

Szeptember 28.

A régi római patríciusnemzetségből, a Scipio, illetve a Gracchus család leszármazottja volt. Szent Paula lánya volt, aki férje, Toxotius halála után az Istennek szentelt özvegyi életet választotta. Eusztochium tizenkét éves korában az Úr kedvéért lemondott a házasságról, szüzességet fogadott, fátyolt öltött, és csatlakozott a közösségben élő szent római asszonyhoz. Nagybátyja, Hymetius, aki még pogány volt, és nagynénje, Praetextata mindent megkíséreltek, hogy unokahúgukat megnyerjék a világi élet számára, sikertelenül.

Az özvegyek és hajadonok lelkiezetője Szent Jeromos volt, aki a szentéletű nőket bevezetve őket a *Szentírás* ismeretébe és a szerzetesi életmódba. Eusztochium volt a legtanulékonyabb és legbuzgóbb tanítvány. Csakhamar szívbeli barátság szövődött tanítvány és tanítója között, amint Jeromos Eusztochiumnak írt levelei tanúsítják.

Jeromos arra tanította Eusztochiumot, hogy Krisztus iránti szeretetét a *Szentírás* igéivel táplálja. „Könyvvel kezdedben – írta neki – kell hogy megleljen az álom, és a *Szentírás* lapjainak kell felfogniuk lehanyagló fejedet.” Eusztochium szíve egyre jobban csüggött a szent igen és számára Krisztus valóban szívének szerelme, a véglegénye volt. Nagy műveltségre tett szert, tudott görögül és héberül.

385-ben Jeromossal együtt elhagyta Rómát, és ő is Betlehemben alapított kolostorban telepedett le. Jeromos Eusztochiumnak ajánlotta Izaiahhoz készült nagy kommentárját. Ezekielhez írt magyarázatait, öregkori művét pedig Eusztochium bátorítására készítette el.

Eusztochium élete szorosan összekapcsolódott édesanyjával, és Paula halála nagyon megrendítette. Ettől kezdve ő lett a kolostori

közösség vezetője. A közösség szinte intézményes keretek között sok szegényről gondoskodott – a szeretetszolgálat megszervezése is Eusztochium fellegőssége volt. Paula pénz helyett adósságokat hagyott lányára, mivel – hogy segíthessen a szükségét szenvedőkön – nemcsak a sajátját ajándékozta el, hanem kölcsönöket is vett fel.

Eusztochium anyja halála utáni életéről keveset tudunk. Annnyit bizonyos, hogy egyik unokahúgát, Paulát felvette a vezetése alatt álló szüzek közé. 417-ben, amikor feldúlták a betlehemi kolostorokat, Jeromos és Eusztochium közösen írtak levelet Ince pápának a történekről. 420 vége felé hirtelen megbetegedett, és néhány napon belül meghalt.

L. K.

A hét liturgiája

B év

7,9–10.13–14 vagy Jel 12,7–12a – Jn 1,47–51.
SEPTEMBER 30., CSÜTÖRTÖK – Szent Jeromos áldozópap és egyháztanító emléknapja (Örs, Honória) – Neh 8,1–4a.5–6.7b–12 – Lk 10,1–12.
OKTÓBER 1., PÉNTEK – A Gyermek Jézusról nevezett (Lisieux-i) Szent Teréz szűz és egyháztanító emléknapja (Remig) – Bár 1,15–22 – Lk 10,13–16.
OKTÓBER 2., SZOMBAT – Szent Örzőangyalok emléknapja (Petra, Örs) – Kiv 23,20–23a – Mt 18,1–5.10.
OKTÓBER 3., ÉVKÖZI 27. VASÁRNAP (Boldog Bogdánffy Szilárd püspök vértanú, Helga, Evald) – Ter 2,18–24 (*A házastársak Isten akarata szerint egy emberpárrá lesznek.*) – Zsid 2,9–11 (*Ugyanattól az egy Istenből valók mind: a megszentelő és akiket megszentelt.*) – Mk 10,2–16 vagy Mk 10,12–12 (*Jézus tanítja, hogy a házasság felbonthatatlan.*) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 220 – ÉE 590, Ho 220 – ÉE 149, Ho 116 – ÉE 594, Ho 287 – ÉE 242.

SEPTEMBER 26., ÉVKÖZI 26. VASÁRNAP (Szent Kozma és Szent Damján vértanúk, Jusztna, Kozima) – Szám 11,25–29 (*Józsue féltékenykedik azokra, akik rendkívüli úton kapták meg Isten kegyelmét. De Mózes szerint inkább annak kell örülni, ha minél többen szolgálják Istent.*) – Jak 5,1–6 (*Az apostol a gazdagság mulandóságára hívja fel a figyelmet, és sürgeti a jótalanul viszatartott munkabér megfizetését.*) – Mk 9,38–43.45.47–48 (*Mindenkit szeressünk, de határozottan forduljunk el attól, aki vagy ami bűnre visz!*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 146 – ÉE 593, Ho 225 – ÉE 326, Ho 118 – ÉE 595, Ho 300 – ÉE 296.
SEPTEMBER 27., HÉTFŐ – Páli Szent Vince áldozópap emléknapja (Adalbert, Karola) – Zak 8,1–8 – Lk 9,46–50.
SEPTEMBER 28., KEDD – Szent Vencel vértanú vagy Ruiz Szent Lőrinc és társai vértanúk emléknapja (Salamon) – Zak 8,20–23 – Lk 9,51–56.
SEPTEMBER 29., SZERDA – SZENT MIHÁLY, SZENT GÁBOR ÉS SZENT RAFAEL FŐANGYALOK ÜNNEPE – Dán

Akard a megbocsátást, a harag nélküliséget!

Beszélgetés Csókay Andrással, a NEK hírnökével
a kongresszus lelki gyümölcseiről

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezt áttörheti a meditáció, az imádság vagy a mély bűnbánat, szenvedés. Most megismertem a közösségi hit és öröm forrását, a hatalmas tömeg által, a fakultációk, tanúságtételek, szentmisék révén. Ez csodálatos lehetőség az emberek számára, akiket nem sújt feltétlenül nagy szenvedés, vagy nem mélyülnek el a bűnbánatban, mert nem követtek el halálos bűnt.

Egyszerűen jelen voltak, és megéltük ezt a jó értelemben vett lelki cunamit, ami gyújtópontja lehet akár Európa hitbeli megújulásának is, ha sokan kitértünk ebben.

Ez után a kongresszus után nem tehetjük meg, hogy ne hirdessük Krisztust, akár munkahelyen, baráti beszélgetésben, családban. Aki részt vett az eseményeken, az nem teheti meg, hogy ne evangélizáljon. Az ember kötelességének érzi Jézus felszólítását: „Menjete, és hirdessétek az evangéliumot az egész világon!”

– Személyesen milyen konkrét élmények érték Önt a kongresszus idején?

– Jó volt átélni a megbocsátás élményét, ami a kereszténység egyik nagy próbája, különösen úgy, ha nem kérnek bocsánatot. Már beszélünk róla, és a *Magyar Kurír* le is hozta, ez teljesen személyes élmény. A bangladesi számi ikrek szétválasztása kapcsán több szakmailag és emberileg nehezen megmagyarázható dolog történt, és az emberben ez haragot váltott ki. Nemcsak arra gondolok, hogy a rendőrség félrevezetésével házkutatásig fajult el az ügy egy barátunknál, hanem felelőtlen kommunikációk, szakmai beavatkozások történtek.

– Milyen szakmai hibákra, sérelmekre gondol?

– Amikor kettévágtam a két kislánynak a csontos koponyáját, ott kitermelődött egy maréknyi csont, amiből fel kellett építeni a koponyatetőt, főleg egy hátsó védelmet, a fejtetőig, mert a gyerekek hanyatt feküdtek a műtét után. Ezáltal védjük volna az agyat a bőr alatt. Tudtam, hogy ez nagyon nehéz feladat, ezért az orvosi protokolltól eltérően Muhari-Papp Sándor Balázs festőművész barátomra bízta, aki szobrászi ismeretekkel is rendelkezik, húsz éve együtt dolgozom vele bonc- és műtőteremben, ő rajzolta meg az innovációkat. Százszor elpróbálta próbababákon, friss elhunytakon, a kisujjában volt az egész. Máig érthetetlen módon, a megkérdésem nélkül a műtét előtti este, amikor én már lefeküdtem pihenni, ezt a művészt a nem idegsebész kollégák negligálták. Nem állítom, hogy rossz szándékból, hanem a laikus orvosi hierarchia nem volt képes elfogadni, hogy egy művész fújja a sípot ebben a kér-

” Ez után a kongresszus után nem tehetjük meg, hogy ne hirdessük Krisztust, akár munkahelyen, baráti beszélgetésben, családban

désben, mert zsebre vágja az összes orvos kézügyességét, hiszen rengeteget gyakorolta. Balázst kirekesztették ebből, és emiatt egy elégtelen hátsó koponyavédelem készült el, aminek következtében a hanyatt fekvő gyerekeknek – vagy akár forgatáskor tapintási mikrotramuák érték a bőr alatti agyat, ez is lehet az egyik fő oka, hogy a műtét utáni harmincharmadik napon súlyos bevérzés történt. Ezt pontosan már soha nem fogjuk megtudni, de az, hogy ez komolyan szerepet játszhatott ebben, az biztos. Az egész műtét még mindig az elmúlt ötven év sikeresebb operációi közé tartozik, mert az egyik gyerek nagyon jól van, a másik is él, nem tudjuk még, milyen lesz a végső kimenetel, milyen kilátásai vannak. Ezért

”

Annál rosszabb helyzetet, mint amelyben a jobb látor volt a keresztben – tisztában volt azzal, hogy bűnös, és hogy kivégzik –, nehéz elképzelni. Mégis megkapja Krisztustól a megbocsátás kegyelmét, csak annyi kellett ehhez, hogy kiálljon Jézus mellett

hirdettem meg az imafelhívást, amiről Önök és a Mária Rádió is hírt adott. Érkezett egy nagyon komoly visszajelzés, közvetlenül az eucharisztikus kongresszus előtt: felhívott egy hölgy, azt mondta, mindig nagyon hideg, érzelmentes volt a hite, misére járt, imádkozott, de soha nem volt istentapasztalata. Egy szentségimádás közben azonban megszólította az Úr Jézus, és közölte vele: „Nyugodj meg, meggyógyítom a kislányt.” Ebben reménykedünk, és itt van a közbenjáró

imádság hatalmas ereje. Azt, hogy ez mit jelent, fizikai vagy lelki gyógyulást, üdvözülést, természetesen nem tudhatjuk.

– Szavaiból azt veszem ki, hogy minden sérelmen túl kell lépnünk, meg kell bocsátanunk az ellenünk vétkezőknek...

– Ez a kongresszuson a fakultációk vissza-visszatérő momentuma volt, és azt hi-

gogot. Utána beszélgettem olyanokkal is, akik kritizálni szokták a pápát, mondtam is nekik: „Tessék, itt van, figyeljétek, hogy mit mondott.” Ugyanígy, már a kongresszus után, Szlovákiából hazatérve, a repülőgépen tartott sajtótájékoztatón a Szentatya kiállt a hagyományos család és házasság mellett. Ez nem azt jelenti, hogy elítéli mint emberi személyeket az egyenműek házasságát sürgetőket, de az álláspontja egyértelmű ezzel

– A Szentatya látogatása, homíliája hogyan érintette meg Önt?

– Nagyon nagy örömet és hálát éreztem. Mindannyiunkhoz, hívőkhöz, nem hívőkhöz eljutnak azok a rosszindulatú, sokszor gúnyos kri-

NEK: A szentmisékre zsúfolásig telt hívőkkel a Hungexpo A csarnoka

„Megéltük ezt a jó értelemben vett lelki cunamit, ami gyújtópontja lehet akár Európa hitbeli megújulásának is, ha sokan kitértünk ebben”

szem, ez Magyarország fejlődésének is a záloga, a megbocsátás gesztusa.

Ez nem azt jelenti, hogy buta keresztényként nem kritizáljuk a rossz cselekedeteket, de fel kell tételeznünk azokról, akik rosszat tesznek: nem feltétlenül szándékosan teszik a rosszat, hanem mert képtelenek másként csinálni, a habitusuknál fogva.

Ez a kérdés több előadáson és a szentmiséken is előjött, így Ferenc pápa prédikációjában is. Elképesztően fontos a megbocsátás és a helyesen értelmezett ellenségszeretet, ami nem balgaságot jelent, a bűnök elhallgatását, de megpróbáljuk nem elítélni a bűnöst, hanem Istennek följajlani.

Amikor a Szentatya elment, megpróbáltam ezen a szemüvegen keresztül nézni, hallgatni Ferenc pápa beszédét. Azt kell mondjam, kifogástalan volt. A Szentatya nem véletlenül figyelmeztetett: ne arra figyeljétek, amikor hivatkoznak rám, hogy én ezt és ezt mondtam, hanem arra, amikor valóban én beszélek, mondok valamit. Ezt most megtapasztalhattuk a szentbeszédekben és a megnyilatkozásaiban. Vegyük például a migrációt: a pápa soha nem támogatta az illegális migrációt. Annak idején a püspöki kar ad limina látogatásán is elmondta: minden országnak – így nektek is, figyelembe véve a történelmi mül-

a természetellenes dologgal kapcsolatban. Azt nyilatkozta, hogy Magyarországot nagyon becsüli, amiért kiáll a hagyományos családi értékek, a nemzeti értékek mellett.

– A számi ikrek kapcsán már érintette a kérdést: ha gondok, bosszúságok, sérelmek érnek bennünket, hogyan tudunk ezekhez krisztusi módon közeledni, hogy a bennünk élő Krisztus megbocsátó szeretete töltse be minket? Pusztán kegyelem ez, vagy szükség van az akaratkunkra is, hogy őszintén erre törekedjünk? És akkor megkapjuk a kegyelmet is?

– A napokban a gyóntató atyámnak tettem fel a kérdést: hosszú ideig nyaggattam erről: Igen, tudom, hogy Krisztus a keresztben az ellene legborzalmasabb bűnöket elkövetőknek is megbocsátott, konkrétan, akik megölték. Hogy valósul ez meg a hétköznapi gyakorlatban? És pont ezt mondta az atya: „Akard. Ennyit tudsz megtenni!”

Akard a megbocsátást, a harag nélküliséget, ajánld fel a többi Istennek, és megkapod hozzá a kegyelmet.”

Az akaratot mindenképpen hozzá kell adnunk, mert ha nem akarunk szívből megbocsátani, elúzni lelkünkben a haragot, akkor visszaautasítjuk a kegyelmet. A Szentatya mondta a napokban egyik homíliájában, talán Eperjesen: azért jött le közénk a Jóisten a Fiúban, és volt engedelmes, egészen a nagypénteki keresztáldozatig, hogy a legeslegkiszolgáltatottabb ember helyzetében is meglássa azt, hogy van segítség, van kiút, még ha olyan súlyos bűnöket követett is el, mint a jobb látor. Annál rosszabb helyzetet, mint amelyben a jobb látor volt a keresztben – tisztában volt azzal, hogy bűnös, és hogy kivégzik –, nehéz elképzelni. Mégis megkapja Krisztustól a megbocsátás kegyelmét, csak annyi kellett ehhez, hogy kiálljon Jézus mellett, és az értelem hite által meg tu-

dott tért. Ennél biztatóbb dolog nincsen. Mindenki számára ott van a kiút, ami egyben az öröm útja is.

Ebbe a határtalan kegyelembe mindnyájan belekapaszkodhatunk, csak hirdetniük kell, mert Európa lelkiileg ott hever majdnem kimúlta az út szélén, és nem tud, de ami nagyobb baj, nem is akar felállni, kijutni a nihilizmusból.

Talán majd most, az eucharisztikus kongresszus után a lengyel, szlovén, szlovák testvéreink segítségével elindulhat egy új evangélizáció egész Európában.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila, Merényi Zita

Pindroch Csaba színművész az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus hírnökeként az elmúlt hónapokban járta az országot, interjúkat adott, tanúságtételeivel buzdította az embereket. Hallhattuk őt a Statio Orbis szentmise előtti felvezető műsorban is, arról, hogy Isten miként cselekedett az élete történéseiben. A kongresszus hetének élményeiről telefonon kérdeztük.

– Milyen érzések kavarognak Önben az eucharisztikus kongresszus utáni első napokban? Hogyan tekint vissza erre a hétre?

– Érdekes módon most egyfajta kiüresedést érzek. Részemről is komoly munka és figyelem előzte meg az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust. A három hónapos előkészítő időszakban országjáráson vettünk részt tanúságtételekkel, rengeteg interjúval. Az utolsó hónap és hét pedig azzal telt, hogy felkészítsem a lelmem a zárómise előtti tanúságtételemmre.

Nagyon sokat gondolkodtam, mit kellene ott elmondanom az embereknek a hitemről, rengeteg energiát vett ez igénybe, jó értelemben. Vasárnap ezek a befektetett energiák szinte felrobbantak a Statio Orbis szentmisén. A mostani üresség ahhoz hasonló, mint amikor az ember maratont

fut, amire rengeteget készült, aztán hirtelen véget ér a verseny és a rendszeres sportolás. A kongresszus számomra nemcsak csodálatos esemény volt, hanem nagy munka is: hírnökként sokat dolgoztam rajta.

– Miben látja a kongresszus gyümölcseit?

– Az igazi gyümölcsei nyilván később érnek be, de ez mindenképpen meg fog történni. Nagyon remélem, hogy nemcsak „beleharapunk a pirospozsgás gyümölcsbe”, hanem a későbbiekben is folyamatosan érezni fogjuk a kongresszus hatását: hogy egyre többen járnak majd templomba, egyre több fiatal vesz részt a szentmisén. Érezhetők, hogy mindenkinek jót tett ez a közösségi élmény, amire meghívni igyekeztem az embereket. Gyönyörűen énekeltek a kórusok, gyönyörű volt a zene. Elképesztő tapasztalatot jelentett felfedezni azt az erőt, amit például a cserkészek képviseltek a körmeneten, ahogy ott álltak a fáklyákkal az Andrásy úton, a Kodály

„Csodálatos volt látni, hova tartozom”

Pindroch Csaba színművész a kongresszuson átélt élményeiről

köröndtől a Hősök teréig. Csodálatos volt átélni, hogy rengetegen voltunk együtt, hogy együtt tudtunk imádkozni, és mindenki boldog volt.

Nyilvánvaló, hogy bármilyen közösségi eseményen, legyen az akár sport- vagy társadalmi-közeleti rendezvény, amikor az emberek közös akarral és közös céllal összegyűlnek, kedvesek egymással. Én még soha nem voltam jelen olyan csoportban, ami Budapesten felvonulással megmutatta magát, most először

éltem át ezt. Csodálatos volt látni, hogy hova tartozom!

– Mely események jelentették Önnek a hét csúcspontjait?

– A legnagyobb élményem az volt, amikor a nyitómisén bevonultak a püspökök a *Veni Sancte Spiritus* taizéi dallamára. Ez rögtön szíven ütött. A Hungexpóra sajnos nem tudtam kimenni. Az Ars Sacra Fesztivál egyik eseményén, egy Pilinszky-esten a Petőfi Irodalmi Múzeumban nagyon

szép volt a költőről beszélni, és elmondani egy versét.

Szombat délután a Kossuth téri eseményen a moderálás is nagy feladatot jelentett számomra, észnél kellett lenni. Az utána következő szentmisén nagyon nagy boldogság volt látni a rengeteg együtt érző, együtt gondolkodó embert.

Csodálatos volt a szombat esti körmenet, az út szélén állógatók tisztelete, szeretete, rácsodálkozása a menetbe. Ahogy kijöttek a szakácsok séfruhában, és ők is tartották a gertyát, ők is elindultak... Ez az esemény megmozgatta a várost. Az Erzsébet téren észrevettem egy körülbelül kilencvenéves nényt, aki az erkélyéről integetett. Volt egy olyan érzésem, hogy ő már másodszor teszi ezt: lehet, hogy 1938-ban is integetett. Nagyon felemelő volt az egész!

A Statio Orbis szentmisén is egészen elképesztő pillanatokot élhettünk át, például amikor a pápa megcsókolt két kisbabát. Örülök, hogy a családommal együtt vettem részt az eseményeken, és a gyerekeim megélhették velem a szent-

miséket és a körmenetet, részesültek ezekben az élményekben.

– A zárómise előtt Ön is tanúságot tett a hitéről. Ezt hogyan élte meg?

– Sokat törtem a fejemet, mit mondjak, hogyan mondjam. Sajnálatos módon előbb kellett abbahagynom a tanúságtételt, de többen írtak nekem, hogy szeretnék végighallgatni, mit akartam mondani. Valószínűleg meg is fogom írni. Amikor arra készültem, hogy ennyi ember előtt beszéljek a hitemről, rádöbentem, hogy van egy történetem, amit kegyeleti okokból eddig nem mondtam el, de a legerősebb példázat nekem a Jóisténtől az ő létezéséről, úgyhogy arról beszéltem. Egyeseknek tetszett, másoknak nem; vannak, akik értették, akkor is, ha kicsit bonyolult, de nekem is az volt: a Jóisten így küldte. Elmondtam, amit ő írt meg, nem én.

– Mit tart a kongresszus legfontosabb üzenetének?

– Remélem, mi, hívők megfogadjuk, amit a pápa mondott: az Eucharisztia nemcsak a misében van jelen, hanem azután is, tovább is kell élnünk; nem elég hívőnek lennünk, hanem úgy is kell cselekednünk. Bízom abban, hogy a kongresszus sokakat behívott az Egyházba.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

A Szentírás népszerűsítése volt a küldetése

Eltemették Tarjányi Béla biblikus professzort

Szeptember 15-én, szerdán a kecskeméti köztemetőben, családi sírjukban helyezték örök nyugalomra Tarjányi Béla pápai prelátust, biblikus professzort, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye áldozópapját.

A temetést megelőzően, délelőtt 11 órakor gyászmisét mutatnak be lelki üdvéért a kecskeméti Urunk Mennybemenetele-társzékesegyházban.

A szentmise főcelebránsa Székely János szombathelyi megyéspüspök volt, aki baráti szeretettel emlékezett meg prédikációjában az elhunyt szentírástudósról.

A főpásztor a magvető példabeszédéből kiindulva méltatta Tarjányi Béla professzori munkásságát, a *Szentírás* kutatásában, megismertetésében, népszerűsítésében kifejtett fáradhatatlan tevékenységét; megemlékezett szociális érzékenységről, jószívúságáról, emberségéről is.

A szertartáson jelen volt Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, Marton Zsolt váci megyéspüspök, Majnek Antal munkácsi megyéspüspök, Varga Lajos váci segédpüspök, valamint Beer Miklós

nyugalmazott püspök is. Eljötték Tarjányi Béla professzor egyetemi professzortársai, valamint egyházmegyes paptársai, más egyházmegyei lelkipásztorai és számosan egykori tanítványai közül.

A szentmise végén Thorday Attila, a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat elnökhelyettese búcsúztatta Tarjányi Béla atyát, majd Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek köszönt el tőle a főegyházmegye papsága nevében.

Tarjányi Béla „korporsóját a papság és a hívek megilletődött sorfala között vitték ki a templomból, majd a temetőben örök nyugalomra helyezték sokat szenvedett, megfáradt testét. A temetésen Beer Miklós püspök

szintén közvetlen, baráti szavakkal vett búcsút elhunyt oltártestvérünktől” – írta Finta József általános érseki helynök, kecskeméti plébános.

Tarjányi Béla professzorért szentmisét ajánlanak fel az Avilai Nagy Szent Teréz-templomban (1065 Budapest, Király utca – Nagymező utca sarok) szeptember 30-án, csütörtökön 18.30-kor, Szent Jeromos áldozópap és egyháztanító emléknapiján.

Szöveg és fotó: Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye

Nagy lépés az alázat útján

Három fiatal ferences tett örökfogadalmat Pasaréten

A pasaréti Pádai Szent Antal-templomban szeptember 18-án Radványi Atanáz, Gács Paszkál és Kis Efrém testvérek szentmise keretében örökfogadalmat kötöttek el magukat Jézus Krisztus szorosabb követésére a Kisebb Testvérek Rendjében. A szentmisén Berhidai Piusz ferences tartományfőnök volt a főcelebráns.

„Semmit se tartsatok tehát vissza magatokból magatoknak, hogy egészen visszafogadjon benneteket az, aki egészen odaadja önmagát nektek!”

– Assisi Szent Ferencnek az egész rendhez írt leveléből (29. vers) vett idézettel hívta meg barátait, ismerőseit, egyben a pasaréti plébánia közösségét a három fiatal ferences az örökfogadalm-tétellel.

Atanáz, Paszkál és Efrém testvér a szolgálatuk révén ismert és szeretett szerzetes személyiségek a plébániához tartozó fiatal és idősebb hívek körében. Az örökfogadalm-tételre is nagy számban érkeztek a pasaréti közösség tagjai, családjai. A szertartásra gyülekezőket Lengyel Donát OFM köszöntötte a mintegy 70 százalékból már megújult pasaréti templomépületben.

„Örülünk, hogy már itt ünnepelhetünk örökfogadalmat, és velünk ünnepel az Egyház is, hiszen lám vannak olyan fiatalok, akik Isten szolgálatára adják az életüket.

A hármast fogadalm (szegénység, tisztaság, engedelmesség) a világ szemében három »nem« az életre, pedig mi tudjuk, hogy inkább egy hatalmas igen a testünk és a lelkünk átadására Istennek, aki megszólított minket” – mondta Donát testvér.

A pasaréti Csibe-kórus impozáns megszólalásával indult a szentmise, amelynek főcelebránsa, Berhidai Piusz ferences tartományfőnök köszöntötte a megjelenteket.

Az olvasmány és a szentlecke Isten bölcsességéről és az igaz ember megpróbáltatásairól szólt, az evangéliumi részlet pedig Jézusnak az apostolok körében a szolgálatról mondott tanításáról (Mk 9,30–37): „»Ha valaki első akar lenni, legyen mindenki között az utolsó, és mindenkinek a szolgálója.« Aztán odahívott egy kisgyermeket, közéjük állította; majd magához ölelte, és ezt mondta nekik: »Aki befogad egy ilyen gyermeket az én nevemben, engem fogad be. Aki pedig engem befogad, nem engem fogad be, hanem azt, aki küldött engem«” – e szavakkal végződött a felolvasott evangéliumi szakasz.

Berhidai Piusz ferences tartományfőnök homíliájában az evangéliumra utalva hangsúlyozta: Jézus kinyilatkoztatta önmagát, egyszersmind a tanítványait szembesítette önmagukkal, és egy életprogramot is adott: „Legyél olyan, mint a gyermek.” Mindezzel az alázat útját mutatta meg nekünk.

„Úgy megyünk fölfelé, az istenülés felé, hogy »lefelé« megyünk, ami a kereszt megtapasztalását, egyúttal Isten elevenítő lelkének megtapasztalását jelenti. Az Emberfiát ugyanis az emberek kezére adták, megölték, de harmadnapra feltámadt” – folytatta a főcelebráns.

A tartományfőnök arról is beszélt, hogy Assisi Szent Ferenc első közössége az assisi bűnbánókból állt. „Jézus minket is szembesít önmagunkkal, azaz, hogy mi jár a fejünkben; s mi akkor járunk a bűnbánat útján, ha engedjük, hogy ez a szembesítés megtörténjen.”

Berhidai Piusz a beszéde végén rámutatott: a fogadalm-tétel „Mit akartok?” kérdése mindannyiunkat provokál, bármely életállapotban legyünk is. Isten szegezi nekünk a kérdést, de mielőtt válaszolunk, „szemléljük az evangélium tanítását, hallgassuk Jézus szavát, ahogy kinyilatkoztatja magát, és egy gyermeket elénk állítva az alázat útjára tanít minket”

A homília után folytatódott a szertartás: a Mindenszentek-litánia, az örökfogadalm-tétel, a békecsók, majd a szentmise áldozati része következett.

A szentmise után a ferencesek a Pasaréti Közösségi Házban látták vendégül az örökfogadalm-tételen megjelent híveket.

Kérjük a Jóisten áldását fiatal ferences testvéreink fogadalmára és szolgálatára!

Körösy László
Fotó: Pasaréti ferencesek/Jánosa Bence

Hatalmas lehetőség a megújulásra

Beszélgetés Ürge-Vorsatz Dianával, a NEK hírnökével

Szeptember 12-én, vasárnap a Hősök terén bemutatott pápai szentmisével ért véget az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK), amely több százezer embernek jelentett felejthetetlen élményt. A NEK egyik hírnökével, Ürge-Vorsatz Diána klímakutatóval beszélgettünk.

– Milyen érzések kavarnak most Önben, alig néhány nappal az eucharisztikus kongresszus után?

– Csodálatos élmény volt, és most is a hatása alatt vagyok! Másként reagálok, ha valaki csúnyán néz rám, vagy valami csúnyát kiabál felém a szűk utakon az autójából. Máshogyan válaszolok meg egy nem igazán kedves levelet. Olyan üzemanyagot kaptam, ami továbblendít az úton, hogy kicsivel jobb ember legyek.

– Kiemelne néhány különleges pillanatot, ami érte Önt az elmúlt héten?

– A legemlékezetesebb nekem a Szentatya beszéde volt a záró szentmisén. Minden egyes mondata gondolatokat indított el bennem, nagyon fontos dolgokra irányította a figyelmemet, a saját életemmel kapcsolatban is; elgondolkodtam, mit kellene másként csinálni. Ferenc pápa homíliájában az is fantasztikus volt, hogy diplomatikusan beszélt, nem bántva meg senkit. Ez ember nem kezdett el szégyenkezni, mégis rádöbrent a saját gyarlóságaira. Hatalmas élmény volt számomra a kórusok éneklése is.

– Nekem is...

– Másoktól is visszahallottam ezt. Aki nem volt jelen a

Hősök terén, az Oktogonon nézte kivetítón a szentmisét, az is azt mondta: libabőrözött a gyönyörtől. Fantasztikus volt a körmenet is, együtt, mindenki vidáman. Nagyon jó dolgom volt, Lackfi Jánossal mentem együtt, hihetetlenül jókedvű ember, gyönyörűen énekel is. Ott volt velem Dóra lányom is.

Nagyon jó érzés volt, hogy az emberek integettek az ablakból, és úgy éreztük: igen, megyünk mindnyájan, és egyesítjük Budapestet Krisztus szeretetében, és az egész főváros meglátja, hogy kicsoda fantasztikus erő sugárzik belőlünk.

Milyen csodálatos dolog ez – a zenével, az énekkel, gyertyával, boldogan, vidáman megyünk. Gyönyörű élmény volt.

– Ami nekem feltűnt, hogy nem voltak gúnyos vagy elenséges beszólások. Valóban működött a Szentlélek.

– Ez így van, és ebből adódott az egyik legfelelőbb élményem. A férjemmel és Dóra lányommal mentünk a zárómisére, és pont az orrunk előtt zárták le a hármaskaput, amin bemehettünk volna. Később arra ment a pápa mobilja, amit akkor nem tudtunk. Se ki, se be nem mehettünk. Két magas rangú politikussal zárdtunk oda be. Egyikük olyan liberális, amennyire csak azt lehet képzelni.

Mindkét politikus próbálta bevetni a hatalmát, hogy mindenképpen bejuttak. Mi is próbáltunk átmenni, Zsuffa Tünde is segített, de hiába. Többen mondták, nem érdekes, itt is lehet áldozni, de el voltam keseredve, hogy nem láthatom a pápát, nem hallhatom a saját fülemmel, csak hangszórón, képernyőn keresztül. A biztonságiak mondták, hogy a VIP-eseket nem sokára beengedik, akiknek díszmeghívójuk volt. Kiderült, hogy én nem vagyok elég VIP-es, csak hírnök. Nagyon kétségbe voltam esve. És akkor egyszer csak a liberális politikus elővette a meghívóját, és titokban átnyújtotta: Fogjad, ne mutasd, hogy kié, menjél! Én azonban mondtam, hogy köszönöm, de a férjem és a lányom nélkül nem megyek. Akkor benyúlt a táskájába, előásott még két meghívót, mindkettőt átnyújtotta. Nem azzal foglalkozott, mint a másik politikus, aki előadta, jaj, hát remélem, nem hagyunk sokáig aszalódni a napon,

hanem átadta nekünk a VIP-meghívóit, mert látta rajtunk, hogy nagyon szeretnénk közelebb látni a pápát. A Szentatya pedig a homíliájában pont arról beszélt: ne a privilégiumokat gyűjtsük, hanem szerényen éljünk. Összecsengett bennem ez a két dolog, nincs olyan, hogy ez véletlen lett volna! Nekem is üzenet volt a pápai beszéd. Egyre több a privilégiumom, de az ember maradjon alázatos, akármilyen magasan is van.

Az a másik, aki valószínűleg nem is keresztény, meg tudta valósítani, ő szerintem egy felsőbb sugallatra már cselekedett, nem csak beszélt és formalításokat követett, mint sokszor mi, keresztények. Annyira harmonizált ez a két dolog egymással, és a szentbeszéd többi része, hogy biztos, hogy a kegyelem működött. Egy nem hívó liberális politikus gyakorolt gesztust velünk. Mindenkit megérintett a Lélek, aki jelen volt a pápai szentmisén a Hősök terén.

– Dóra lánya mint a húszas éveinek elején járó hölgy hogyan élte meg az eseményeket?

– Végig önkénteskedett, csak a szombati Kossuth téri szentmisén és a vasárnapi, pápai záró szertartáson volt nézőként jelen. A Kossuth téren tanúságot tettem, soha nem izgultam még annyira, mint itt. A szakmámról beszélni ugyanis egészen más, mint a hitemről, a legbelsőbb dolgaimekről, ráadásul sok tízezer embernek. Dóra nagyon aranyos volt, azért jött el, hogy engem támogasson. Neki is nagyon nagy élmény volt a pápát látni és hallgatni, élőben.

– Köztudott Önről, hogy mélyen hívó keresztény. Am a hit nem statikus dolog, mindennap meg kell küzdenünk érte, soha nem mondhatjuk, hogy már abszolút hívó vagyok, nem kell tovább fejlődni.

– Ez így van, a megtérés egy életen át tartó folyamat. Soha nem mondhatjuk azt, hogy eljutottunk a hit csúcsára. A Szentatya homíliája erről is szólt: ne dőljön senki hátra. Nagyon érdekes volt, hogy Csókay András az elején arról beszélt, hogy reméli, hogy a kongresszus lelki cunamit hoz. Nem beszéltem erről, mivel hírnök voltam, de most már elárulhatom, kicsit szkeptikusan vártam a kongresszust. Nem szeretem a tömeget, a látványos nagy rendezvényeket. Imádkozni, elmélyülni a hitben az erdőben, a kis templomban, kápolnámban szeretek. Itthon is in-

kább a kis kápolnába megyek, mint a nagykovácsi templomba – minél meghittebb legyen a környezet az imádsághoz. Nem gondoltam volna, hogy amikor több tízezer ember vonul, gyűlik össze, és énekel, a pápai és a magyar himnuszt, az eucharisztikus kongresszus himnuszát, ennek hihetetlen ereje volt. Nem nagyon hittem az elején Csókay Andrásnak. Szépen hangzik, de nagy szónak éreztem.

És aztán átéltem ezt a lelki cunamit, együtt a tömeggel. Elsodort az a hit, lelkesedés és szeretet, ami áradt több tízezer emberből.

– Meddig tart Ön szerint ez a különleges kegyelem? Öszintén bevallom, hogy az elmúlt heti lelki és hitbeli telítettség után kezdek kicsit kiüresedni, félek, hogy lassan visszacsúszok a hétköznapi szürkeségébe.

– Én másképp érzek. Az eucharisztikus kongresszus hatalmas lehetőség volt a megújulásra, és most megmutathatom magamnak, hogy más lettem, okosabban és türelmesebben állok a dolgokhoz. Konfliktushelyzetben jobban próbálok nem szólni vissza, nem felemleni a hangomat, ahogyan előtte felemltem. Ha valamit el kell magyaráznom, türelmesen teszem. És ha jönnek a konfliktusok, kihívások, akkor szinte örülök: ez az, itt van a lehetőség, most kell megmutatnod, mi az, ami változott benned a múlt héten, a Szentlélek kegyelméből.

Bodnár Dániel
Fotó (archív): Lambert Attila, Merényi Zita, Mudrák Attila

A Szentatya figyelmes szeretettel és derűvel volt velünk

Martos Levente Balázst, a pápa tolmácsát kérdeztük

Martos Levente Balázs volt Ferenc pápa tolmácsa budapesti látogatása során, végig a Szentatya mellett volt a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre való megérkezésétől a búcsúzásáig. Erről a különleges tapasztalatról kérdeztük a Központi Papnevelő Intézet rektorát.

– Bár Ferenc pápa csak rövid időt töltött Budapesten, mi volt az Ön benyomása, hogy érezte magát nálunk?

– Úgy láttam, hogy figyelmes szeretettel és derűvel érkezett, és őszintén érdeklődött azok iránt, akik akár szervezett, akár spontán helyzetben megszólították. Látható volt, hogy a fizikai megpróbáltatások – a korára és fizikai állapotára tekintettel – kis nehézséget jelentettek neki, de a szentmise naptáza pillanataitól eltekintve úgy láttam, nagyon jól megküzdött ezekkel a megpróbáltatásokkal.

– Milyen hangulatban teltek a találkozások, amelyeken a Szentatya részt vett?

– Végig megőrzött egyfajta derűt és békét. Mindig látható volt ez, különösen, amikor gyerekekkel találko-

zott, és megáldotta őket, de szívesen találkozott mindenkiel, és odafigyelt az emberekre. Amikor fontos állami vagy egyházi vezetőkkel találkozott, igyekezett belső összeszedettséggel jelen lenni, megfontolni a szavait, ugyanakkor szeretettel megnyilatkozni, valamint a számára fontos ügyeket újra és újra képviselni.

Nagyon kedves volt az a pillanat, amikor a reptéren, már a búcsúzásakor az önkéntesek felálltak a vörös szőnyeg két oldalán, és a pápa váratlanul megállt, és azt mondta: „Nem értem, miért álltok így, kétoldalt... Az egyik oldalon vannak a rosszak, a másikon a jók?” És ez nagy derűt keltett az önkéntesek körében. Majd amikor már felment a Szentatya a lépcsőre, az ujjával mutatva még egyszer „visszaült” a két oldalra, és ezzel újra megnevetette a jelenlévőket. Ez jól kifejezte azt az alapvető békét és derűt, ami végig érződött Ferenc pápán.

Tehát egyrészt van benne egy nagyon mély összeszedettség, komolyság, ugyanakkor derű is, amit szívesen megmutat, akár játékos formában is.

– Mit jelentett az Ön számára, hogy közvetlenül segíthette a pápát az itt-tartózkodása alatt?

– Láttam már korábban, hogy milyen bizalommal vannak iránta a munkatársai. Amikor Rómában meglátogatta a Pápai Biblikus Bizottságot, a titkár őszinte tisztelettel, ugyanakkor egyfajta bensőséges szeretettel beszélgetett vele. És ez segített feloldani bennem most azt a fajta kettősséget, hogy ő egyszerre egy Isten közelében élő ember, Krisztus földi helytartója, az Egyház vezetője, ugyanakkor egy olyan valaki, aki valóban szeretettel, türellemmel, figyelemmel, békével szólítja meg azt, aki ott van mellette. És most éppen én is az egyike voltam ezen embereknek.

– Mi az, amit különösen is megőriz emlékezetében erről a napról?

– Biztos vagyok benne, hogy minden résztvevő fel tud idézni olyan részletet, ami számára meghatározó volt. Nekem különösen az emlékezetemben maradt a kereszt, ami a pápai oltár mögött állt, és ami már a nyitó szentmisén is látható volt. Az ehhez a vasárnaphoz tartozó evangéliumi szakasz (Mk 8,27–35) bevezet bennünket a kereszt misztériumába. Ferenc pápa pedig olyan személyiség, aki a keresztthorodás édes

terhét, a másokhoz odavezető aján-dék voltát megmutatja, ugyanakkor aki nagyon is képes arra, hogy a sok nehéz keresztet hordozó embert, a szegényeket, a gyengéket, a kicsinyeket a szívébe zárja, és rájuk is mutasson mint Isten jelenlétének titokzatos megismerésére.

Az Eucharisztia titka, a megfeszített Krisztus titka és Péter utódjának látogatása – ez a sajátos hármaskörhuzam nagyon meghatározó volt a számomra.

Szalontai Anikó
Fotó: Merényi Zita, MTI

Budapesten dobogott az Egyház szíve

A Statio Orbis szentmise után

(Folytatás az 1. oldalról)

Kicsit távolabb egy fegyelmetlen várakozó fiúcsapatot kérdezek, hogy honnan érkeztek a szentmisére. Kiderül, hogy pannonhalmi diákok. Az egész iskola itt van, hajnali ötkor indultak Budapestre. Egy végzős fiú jól emlékszik, milyen volt két évvel ezelőtt Csíksomlyón együtt lenni ennyi hívó emberrel, és találkozni Ferenc pápával. A fiúk egyöntetűen állítják, megtiszteltetés számukra, hogy itt lehetnek. „1996-ban II. János Pál Pannonhalmára látogatott, akkor én még nem éltem – mondja az egyik diák. – Egyszer találkoztam Benedek pápával, most várom, milyen lesz Ferenc pápával együtt ünnepelni.” Egy másik fiú

lom az életemben. Kilencedikes vagyok, új iskolába járok, és szeretném, ha a mai szentmise megerősítené a folytonos megújulásban.”

Négy kisgyerekekkel, babakocsival telepedett le a várakozók között egy család, a kicsik sem nyugósek. A szülőktől megtudom, hogy Zala megyéből valók, az egész hetüket Budapesten töltötték. A két nagyobb kislány elsőáldozó volt a nyitómisén, majd részt vettek a kongresszus eseményein. „Minden szépen alakult, egy plébánián kaptunk szállást – mondja az édesanya. – A nagyok katolikus iskolába járnak, ahol engedélyezték, hogy egy hétig távol lehessenek a kongresszus miatt. A munkahelyünkről is elengedtek minket a férjemmel. Ritka, hogy az

egészen mély érzéseiről vall: „Arra vágyom, hogy megújuljak, megtisztuljak, mert mostanában nem érzem magam tisztának. Isten helytartója idejön, tanít, megerősít bennünket az Eucharisziával, ami kapocs Isten és ember között. Ez mindenképpen segíteni fog, hogy túllendüljek a holtponton az életemben.”

Egy védettebb helyen, egy buszmegállóban feltűnik egy látáskárosult család. Bizalommal osztják meg velem a várakozásukat: „Az édesanyám még gyermekként rész vett az 1938-as eucharisztikus kongresszuson, megvan otthon a jelvénye – mondja az édesapa. – Nem látóként a rádióon keresztül próbáltuk követni a világeseményt. Budapesten élünk, a feleségem hallássérült. Én vakok lelkigondozásával foglalkoztam. Úgy gondolom, Ferenc pápának most is aktuális lesz számunkra az üzenete. Sokat jelent nekem, hogy jelen vannak a keleti ortodox egyházak vezetői, és együtt ünnepelhetjük az eucharisziát.” Mellettük egy hölgy izgatottan vall arról, hogy bár vasárnapi templomba járok, az egész családjuk eljött Pilisszántóról, hiszen ez egy olyan esemény, ami többször nem adatik meg az életükben. Büszke arra, hogy a családból mindenki élt a szentgyónás lehetőségével.

Minél közelebb érek a Hősök téréhez, annál nehezebb előreférköznöm a tömegben, de mindenki nagyon fegyelmetlen, annak ellenére, hogy szokatlanul nagy erővel tűz a várakozókra a nyár végi nap. Türelmesen várakoznak a fiatalok is. „Nyírbátorból érkezünk az egyházi fenntartású Báthory István Gimnáziumból. Hajnali négykor keltünk, ötkor indultunk, négy óra alatt értünk ide egy hetvenfős busszal. Az iskolánkból több busz is indult. Nagyon szívesen jöttünk” – mondja az egyik fiú az elcsigázottság legkisebb jelét sem mutatva. Inkább az örömteli várakozás, az izgatottság érződik mindnyájukon. „Jó lesz látni a Szentatyát, a vele való találkozás különleges alkal-

Egyház vezetőjével közösen mutat-hassuk be a legszentebb áldozatot.”

Meglátok a tömegben egy ismerős házaspárt. Amikor szóba elegyedünk, arról vallanak, hogy valahányszor részt vettek a pápa miséjén, mindig lelki megerősítést kaptak, és folyamatosan vágyakoznak erre. Az is óriási élmény számukra, amikor ilyen nagy tömeg gyűlik össze, fiatalok, idősek, betegek, egészségesek, és együtt vallják meg a hitüket.

Zászlókkal, transzparenszekkel a kezükben népviseletbe öltözött emberek integetnek. „Mi Felvidékről, egy Nyitra melletti kis ötszáz fős településről érkezünk. Most székely barátainkkal együtt vagyunk itt. A csíksomlyói búcsún évente találkozunk, ahol sokszor összejön az „öt-ágú síp” az anyaország képviselőivel a búcsú utáni ebédnél. Kis közösségünkkel már négy-öt éve terveztük, hogy eljövünk a kongresszusra.” Alsóbodokiak is vannak közöttük, a zarándokhelyről jöttek, ahol Esterházy Jánost eltemették. „Mi pedig Csíkszeredából érkezünk” – mondja a felcsíki népviseletben lévő anyuka, mellette a tízéves nagylánya szintén gyönyörű népviseletben, pártában. Sokan közülük két évvel ezelőtt már találkoztak a Szentatyával Csíksomlyón. „A magyarságomat is megélem ezzel a szentmisével. Jó érzés az anyaországba jönni, mert itt szeretnek bennünket, felkarolnak, és nem vagyunk magunkra hagyva. A kereszténységünkben és a magyarságunkban is erősödünk, nálunk ez a kettő együtt van” – vallja egy idősebb férfi.

A kivetítőkön már látni, hogy Ferenc pápa közeledik felénk. Együtt várom őt görögkatolikus hívekkel, akiket a Szent Liturgia közös megélésének vágya hozott ide. Mellettünk a fiatalok a magyarországi piarista iskolákból érkeztek. Ez a szerzetesrend a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust összekötötte egy piarista ifjúsági találkozóval. Tu es Petrus – hangzik fel Liszt Ferenc műve. A mobiltelefonok a magasba

lendülnek, ebből érzékelhető, hogy ide is megérkezett Ferenc pápa. Hatalmas integetés fogadja őt, miközben zúg a fülünkbe a férfikórus: „et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam” – és erre a kösziklára építem egyházamat.

A záróénekeket, a himnuszainkat jó lett volna együtt harsogni, de bizony, alig jött ki hang a meghatótságtól összeszorult torkokon. Megilletődött, csendes tömeg vesz körül, nem mozdul senki még. Kicsit később egy két kisgyermekes házaspárt kérdezek, nekik a pápa által celebrált szentmise családi élmény, közös emlék is lesz. „A kislányom szeretne volna közelről látni a pápát, így egészen közel mentünk a kordonhoz. Az átváltoztatás, úrfelmutatás és az áldozás nekem is sokat jelentett” – mondja az egyikük.

A Nagyvárad feliratú tábla alatt rengetegen gyülekeznek. Kiderül, három busszal érkeztek a szentmisére. „Amikor énekeltünk vagy a *Mia-*

tyánkot mondtuk, az megrendítő volt – mondja egy egyetemista korú lány. – Szavakkal nehéz kifejezni azt az egységet, amit átélünk. Itt dobogott az Egyház szíve most, Budapesten.” Egy idősebb hölgy csatlakozik hozzá: „Amiért jöttem, azt biztosan megkaptam. Imádkoztam a világ népeinek egységéért. A jelenlétünkkel megmutatjuk, hogy van út a boldog jövő felé: Jézus az út.”

Eközben feltűnik a csatka cigány kereszt, melyet az elmúlt hetekben Magyarország autótújtjain is sokszor láthattunk. Egy fiatal férfi viszi, mellette egy másik cigány férfi és Horváth Aladár, aki elmondja: „Az ország minden megyéjébe és bazilikájába elvittük a feszületet. A mai napon még jobban kinyitottuk a szívünket, hogy erősödjön bennünk a hit, a remény, a szeretet Jézus Krisztus iránt. 2003-ban II. János Pál megáldott minket, 2013-ban Ferenc pápához zarándokoltunk. A romák nagyon hívők, és szeretik a Szűzanyát. Sokat jelent nekünk, hogy a kong-

resszus csütörtöki szentmiséjén, Kőbányán Szűz Máriának följánlották a cigányságot.”

Egy másik zarándokcsoport Zircről érkezett: „Kora reggel a bazilikában az apát úrtól kaptunk áldást, úgy indultunk el. A buszon idefelé végig énekeltünk. Most szinte lebegünk, felemelő volt jelen lenni a szentmisén” – mondja a zarándoklatot szervező férfi.

Lassan, de határozottan közeledik felém egy idős néni fehér kalapban: „El nem tudom mondani mennyi kegyelemben részesültem! Torinó mellől jöttem, három éve nem jártam Magyarországon, ötvenegy éve élek kint. Kértem a Jóistent, hogy segítsen meg engem, mert nagyon nehezen tudtam járni, kétszáz métert sem tudtam megtenni. Most mégis itt vagyok! Hiszem, hogy a szentmise kegyelme a jövő nemzedéknek útmutatás lesz.”

Kordon választ el attól az ajaki népviseletbe öltözött asszonytól, férfitől és fehér ruhás máriás lánytól, akik a felajánlaskor a pápa elé vitték az adományokat. „Ilyet egész életünkben nem fogunk még egyszer átélni, felejthetetlen élmény volt a Szentatyá közelében lenni” – mondja a ragyogó szemű, tiszta tekintetű asszony, látszik, hogy nehezen találja szavakat.

Fehér ruhás szerzetesnők igyekeznek hazafelé, Erdőkürtre. A pálos nővérek közösségéhez tartoznak. „Megerősítő volt az a békeség, ami a Szentatyából sugárzott – mondja az előjárójuk. – Szerettem a személyes buzdításait, például amikor idézett az énekből: „A kereszt volt (...) reménység oszlopa, most is (...) jobb jövődnél záloga.” A kereszténység nem azt jelenti, hogy az embernek nincsenek nehézségei, hanem hogy Isten erő ad ezek leküzdéséhez.” Nem messze fekete ruhás nővérek haladnak egy nagyobb csoportban a Dózsa György úton. Mint megtudjuk tőlük, lengyelek, Sárospatakon tanítanak hittant a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskolában, közösségeket vezetnek. 2011-től élnek Magyarországon, már szépen beszélnek magyarul. Jubileumi évük van, most az egész tanszettel együtt ünnepelték az eucharisziát.

Ferenc pápa repülőgépe már fel is szállt, kevesebben vagyunk az utcán, tűz a nap. Mindenki megy tovább a maga útján. De mégsem ugyanúgy, ahogyan idefelé igyekezünk. Valami megváltozott. Vagy átváltozott?

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila, Merényi Zita

Krisztus hangja bennünk

Beszélgetés az aranymisés Barsi Balázs ferences szerzetessel

(Folytatás az 1. oldalról)

Már három-négyévesen azt mondtam, hogy pap szeretnék lenni.

Ez a Jóisten titka, mint ahogy az egész személyünk titka benne van, mert ő a semmiből, a nem létezőből hívott elő minket. Magunkból kiindulva nem tudjuk értelmezni magunkat, mint ahogy a világból kiindulva a világot sem. A létezésünk hatalmas nagy kérdés. Ha valaki a létezést, a világot próbálja megmagyarázni a teremő Istenen kívül, az gyatra ostobaság. Akkor inkább ne mondjon az illető semmit. A lényeg, hogy a Jóisten meghívott. Az ember semmiben ne legyen teljesen biztos. A fontos az, hogy igent mondjon a hívásra, s az Isten előkészítő munkája, vonzása és az ember gyatra igenje találkozik, és ott az emberi élet valahogy beteljesedik. A Bibliát tanulmányozva sokszor eltűnődtem azon: ki hív, kit és mikor? Isten szólt, és lettek. Az Isten első akarata tehát, hogy legyenek létezők, legyen ember. Létezem. Amikor aztán az ember elszakad Istentől, ő akkor sem szakad el tőlünk, hiszen Fiában teremtet minket. És akkor hívja Ádámot, aki bujkál előle, mert hiányzik neki Isten.

– Ádám, hol vagy?

– Igen, ő hívja a teremtményt. Elbújtam, mert vétkeztem és félek tőled. Isten később is sokszor hívja az embert, a pogányokat is, mindenkit, ma is, a lelkiismeretünkön keresztül. Csak ne gyártsunk olyan elméletet, hogy nincs is lelkiismeret, meg hogy az a tudatalatti világunknak a megnyilatkozása.

”
Magunkból
kiindulva nem tudjuk
értelmezni magunkat, mint
ahogy a világból kiindulva
a világot sem.
A létezésünk
hatalmas nagy
kérdés

Dehogy! Az valakinek a szava. És amikor az Úristen látta, hogy az emberiség egyetemesen nem válaszol ezekre a hívásokra, akkor meghívta Ábrahámot és Izraelt, mindig, újra és újra, végül pedig Fiában hívta meg az apostolokat, a tanítványokat. Az ő követésére, az isteni életben való részvételre, tehát kereszténynek hívott. Ez az, amit szeretnék elmondani minden papnak, szerzetesnek, házasságban élőknek, bármely hivatást követő embernek: bocsánat, hát csak egy keresztény lehet szerzetes, pap. Az én papságom, szerzetességem nem fakultatív másodállás. Nekem itt kell kereszténynek, embernek, Isten teremtményének lennem. Ha ma valaki feladja a papságát vagy a szerzetessé-

gét, azt már majdnem ünneplik, hogy milyen bátor tettet hajtott végre. Nem! Aki ezt teszi, megtört a hitben, rettenetes sötétségben van. Az más, hogy van újratervezés, hogy Isten megmentheti, de ne mondjuk, hogy visszakapcsol egy úgynevezett korábbi sebésségre a lassú menetről. Mit jelent ez? A hívó éppúgy létezésre van hívva, mint a szerzetes vagy a pap. Amikor Szent Pál azt mondta, jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot, akkor ez a jaj azt jelenti: elkárhozom, végem van. Nem mondhatta: vannak, akik Palesztinában maradtak, megházasodtak, szentül élnek, miért fussam be én a Római Birodalmat, miért prédikáljak állandóan? Jaj nekem, ha nem hirdetem... Ez, hogy Isten konkrét életformára hív, olyan mondanivaló, amellyel újjászülethetne a papság, a szerzetesség.

– Hogyan ismerhetjük fel, hogy Isten papnak, szerzetesnek vagy világi kereszténynek hív-e minket?

– Olyan belső mozgás zajlik bennünk, hogy rádöbbenünk: én most élek. Azelőtt élő halott voltam, a sötétben botorkáltam. Isten közben hív minket, szól hozzánk, papként, szerzetesként, világi-ként is, a mindennapi evangéliumban. Utoljára pedig, ahogyan a szentáldozásban imádkozunk: az utolsó órában hívj magadhoz engem! Éppen ezért a szerzetes vagy a pap elsősorban azt mondja a többi kereszténynek: ott légy szent, ahol vagy. Ha valakiben felvetődik, hogy papnak, szerzetesnek, apácának akar menni, tisztáznia kell magában ezt a kérdést. Lehet, hogy Isten csak megérintette, és azt akarja: ott légy szent, ahol vagy! Ha valaki a megérintettség hatására beöltözik barna habitusba vagy fehér apácaruhába, az lehet egy nagy bukás kezdete is. Isten mindannyiunkat szentségre hív, vagyis

önmagához, a saját életében való részesedésre.

– Mivel magyarázza, hogy miközben napjainkban soha nem tapasztalt keletje van az ezoterikus, okkult tanoknak, a katolicizmus, a kereszténység visszaszorulóban van? Ma reggel például egy hölgyismerősem kétségbeesetten panaszkolt, hogy elszakadt a csuklójára kötött színes szalag, ami hite szerint megvédte őt a rossztól. Most fél, hogy valami nagy baj éri. Felajánlottam, hogy adok neki rózsafüzért vagy feszületet, mire megkérdezte: mit kezdjek ezekkel? Pedig meg van keresztelve, katolikusnak.

– Iszonyatos a vallási alfabetizmus a katolikusoknál, iszonyatos! Tóth Tihámér püspök egykor azt mondta: ha valaki elveti a Hiszekegyet, ezer más hitet talál ki magának. A másik dolog: a mi hitünk nem valamiben, hanem valakiben való hit. Ennek az illetőnek azért meg kellene magyarázni: valamiben nem hiszek, legfőljebb megbízom annak a feltalálónak a tudományában, aki ezt orvossággént ajánlja nekem. De az orvosságban nincs végső bizonyosság! Énrajtam semmi nem segít, vagyis nem valami segít, hanem valaki. Nem győzőm hangoztatni, amit a tibeti lámák nyilatkozatából olvastam: a mi vallásunkban nincs isten. Tessék ezt végiggondolni! Hiszen minden Isten. Soha ilyen vad, őrült, szégyenletes, babonás világban nem éltünk, mint ahol most vagyunk. Ennek ki kell futnia magát, mint ahogy minden rossz elméletnek, és már látszik, hogy zsákutca. A kereszténység óriási korszaka következik vértanúkkal, belső tisztulással, megújulással, miközben rettenesen végigostoroz majd minket az ellenség. Az Úristen is engedi, hogy megtisztuljunk. Az ember mégiscsak Isten képmása marad, és ha a bizalmát sok mindenbe vetet-

te is, egyszer csak rájön arra, hogy semmi sem segít rajta, csak valaki. És ki? Egyetlen vallásalapító sem, csak az, aki azt mondta: „Én és az Atya egy vagyunk.” Az összes vallás vagy filozófiai elmélet elvezet odáig, hogy van a világon túl valami vagy valaki. Na, most itt van a probléma. Hogy ez a valaki mit gondol vagy hogy milyen, arról fogalmunk sincs, és nem is lehet, csak a kinyilatkoztatás által. Jézus pedig azt mondta: „Atyám, azt akarom, hogy azok, akiket nekem adtál, ott legyenek velem, ahol én vagyok. Azt akarom, hogy lássák dicsőségemet, amelyet tőled kaptam, mivel te már a világ teremtmése előtt szerettél engem” (Jn 17,24). Valaki ezt vagy elfogadja, vagy visszautasítja. Ha elfogadja, hirtelen sok minden fényre derül, ami addig érthetetlen volt. A hitünkben van logika is, van egy pont, ahol el lehet fogadni, és ha elfogadtuk, akkor azt mondja az értelem: jól tetted. Olyasmi nyer számunkra világosságot, amit a saját eszünkkel nem tudtunk volna kitalálni.

– Miért utasítják el mégis annyian a kereszténységet? Miért közömbösek az élő Isten tanítása iránt, miközben lelkesen elfogadják a babonákat?

– Nem gondolják végig, hogy valamiben nem lehet, nem szabad hinni. Az elektromosságban nem hiszek, mert akkor esetleg agyonvág. Vagy tudom, hogy van, vagy nem tudom. A természet tudományok ilyen fejlődési fokán, ahol állunk, hiszünk egy karperecben, hogy az majd megvéd a rossztól, vagy megszűn a rákomat? Ez abszurdum. Van ennél súlyosabb dolog is. Az Úr Jézus azt mondja: aki szeret engem, megtartja parancsaimat. Az, hogy valaki elbocsássa a férje vagy a felesége mellett tartott szeretőjét, hogy a mocskosan szerzett

milliárdjait a szegényeknek adja, és kiálljon az emberek elé azzal, hogy hatalmasat vétkeztem, ez nem könnyű. Nekünk, keresztényeknek sem könnyű. Istent nem lehet csak az értelemmel megérteni. Ez mindennapos harc saját magunk ellen is, de a szentek bizonyítják, hogy emberré tesz minket Krisztus. Teréz anyáról a liberálisok – most

”
Az ember mégiscsak
Isten képmása marad,
és ha a bizalmát sok
mindenbe vetette is,
egyszer csak rájön arra,
hogy semmi sem segít rajta,
csak valaki.
És ki? Egyetlen vallásalapító
sem, csak az, aki azt
mondta: „Én és az Atya egy
vagyunk

nevezzük őket filozófiai relativistáknak – azt mondták: nem szent ez a Teréz anya, csak jó ember. Köszönöm szépen, pontosan erről van szó. Természetesen, aki hallgat a lelkiismeretére, az valakinek a szavára hallgat. Nincs még benne semmiféle vallásban, de arra hallgat. Például, hogy ne lopj, ne hazudj, ne pletykálgodj, mert olyan tüzeket gyújtasz, hogy azokkal pokollá teszed a környezeted, a munkahelyed! És ne fényezd magad állandóan, hiszen magadban beismered, tudod, hogy ki vagy! Ezt mind a belső hang mondja, de nem hallgatunk rá. Am nincsen más menekülés. Az összes többi zsákutca, magunkból magunkba lépünk. Az ember viszont ki van lyukasztva a végtelenre. Az egyik magyar városban tizennégy év után adta fel magát egy rendőrgyilkos, mert nem tudott megszabadulni a lelkében őt naponta

vádoló hangtól. A lelkiismeret hangja Krisztus velünk született, bennünk lévő hangja. Ő megvilágosít minden embert, aki a világra jön, nem csak a katolikusokat. De aki elfogadja őt Isten Fiának, halottaiból föltámadottnak, az végtelenül nagy világosságot kap, és tudja, kié ez a hang, honnan jön, és mire hív. Azt mondja az Úr Jézus: ti vagytok a föld sója, és nem azt, hogy ti vagytok a föld. Ha valaki fölfedezi a rákot, s mégis mindenki támadja, ostobának nevezi, attól még neki van igaza. Ez nem szavazás kérdése.

– Krisztus azt mondta, hogy az Egyházon a pokol kapui sem vesznek erőt. Viszont föltette a kérdést: talál-e még hitet a földön az Emberfia, ha újra eljön dicsőségben? Az emberiség, legalábbis az úgynevezett fejlett világ, mintha valóban a hitetlenség felé haladna...

– A pokol kapui sem vesznek erőt rajta... Jézus ezt Péternek mondta, amikor az megvallotta: Te vagy az élő Isten Fia, az Isten szentje. Ami az Egyházban nem a Krisztusba vetett hitből fakad, azon vegyen is erőt a pokol kapuja, az dőljön le. Am hajszálereken nagyon sok minden van kapcsolatban vele. De ebbe nem tartozik bele a karrierizmus, a politizálás, a megalkuvás meg a többi. Ha ezeken erőt vesznek a pokol kapui, akkor tisztul az Egyház. Eljön az Emberfia, csak az a kérdés, talál-e hitet a földön... Találni fog, egészen biztos. Minket felszólít arra, hogy várjunk. Ha Krisztust senki sem várna, akkor nem lenne világvége és beteljesülés, hanem maradna ez az örök folyamat, aminek semmi értelme nincsen. Az Egyház mélyén maga Krisztus az alany. A Szentlélek ott van, és nagyon sok egyszerű hívő, szent lelkében mélyen benne van. Közülük sokaknak erős a hitük. Az is meg van jövendőlvé, hogy a végén, a legutolsó időkben nagyon sok vértanú lesz. Nekik ugyan-csak van hitük. Inkább ez a nagy figyelmeztetés számunkra: a ti dolgotok nem az, hogy lessétek az időt, a napot meg az órát, hogy mikor lesz a világvége, hanem hogy várjatok élő hittel.

– Ha végigtekint ötvenéves papi, szerzetesi hivatásán, hogyan összegezn?

– Mindig irigyeltem azokat, akik év végén arról prédikálnak, hogy összefoglaljuk az elmúlt évet. Én soha semmit nem tudtam magamnak összegezni. Jézusra hagyom ezt. Gyónok, imádkozom, reménykedem. Jézus az, aki összefoglalja az én életemet is. Talán az ötven év tapasztalata, hogy a kezébe teszem, mert az Atya mindent őbenne teremtet, ő a kezdet és a vég, az alfa és az ómega. Ma is, holnap is, mindennap összefoglalom a hitben, ha belekapaszkodom, és remélem, hogy majd az utolsó percben is.

Badnár Dániel
Fotó: Fábíán Attila

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária Engesztelő-kápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltániszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig)

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédék a magyar családokhoz a Városmajori Jézus Szíve-templomban (1122 Budapest, XII. Csaba utca 5.) A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban folytatódik a beszélgetés az elhangzott homiliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriebania.hu/>

Csobánka-Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatódna a nagy múltú elsőszombati szentmisék. 2021. október hónapig minden első szombaton a Szentkúti kápolnában fél 11-kor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órakor kezdődő szentmisére várják a zárandókokat a festői szépségű Mária-kegyhelyen.

Kaposfüreden, Szűz Mária Efezusi Háza (7400 Kaposfüred, Állomás u. 61/a) várja az engesztelő híveket minden első szombaton 10 órától közös imádságra. Zárandokcsoporthoz bejelentkezés: Mezőfi Zoltán +36/70-363-7645. www.mariahaza.hu

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor, a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b). A szentmisét követően tematikus beszélgetést folytatnak a résztvevőkkel a Szent Kinga-teremben, az Egyetem tér 5. 1. em. 5. sz. alatti közösségi helyiségükben.

A Szent Imre-kápolna Szeretettláng imacsoportjának októberi programjai: 2021. október 7-én, csütörtökön 17 órától szentmise, 18 órától szentségimádás lesz Szeretettláng-imaórával. Október 8-án, pénteken 17.30-tól az Öröm útját – a Feltámadás útját járjuk. Október 21-én, csütörtökön 17 órakor szentmise, utána 18 órától szentségimádás lesz édes Hazánkért. Minden magyar imádkozzon minden magyarért! Szeretettel várunk (1114 Budapest, Bartók Béla út 19). Honlapunkon (www.szeretettlang.info.hu) keresztül elérhetőek vagyunk.

Isten Szolgája Márton Áron püspök szentté avatásáért lesz szentmise, halála évfordulóján és a gyulafehérvári főegyházmegye védőszentjének, Szent Mihály főangyalnak ünnepén, szeptember 26-án, vasárnap 10 órakor a Budapest VIII. kerületi Magyarok Nagyasszonya-templomban (Magyarok Nagyasszonya tér, volt Rezső tér). A szentmisét Vizi Elemér jezsuita tartományfőnök celebrálja. Szeretettel hívunk és várunk mindenkit, különösen a Magyarországon élő vagy itt tartózkodó erdélyieket.

LELKIGYAKORLAT

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház (2016 Leányfalu, Móríz Zsigmond út 141.). Október 21-én 18 órától 24-én 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „A szeretet szabadít - Isteni szeretet - emberi szeretet”. November 11-én 18 órától 14-én 13 óráig Ocsovai Grácián atya lelkigyakorlata. Elérhetőség: 06-26-383-212, 06-30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. A Pasaréti Ferences templom hittantermében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia alsó hittantermében (Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) pedig kéthetente szerda esteként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2021. szept. 29.; okt. 13., 27.; nov. 10., 24.; dec. 01., 15.

Lelki napok a Szív Lelkiségi Központban, Tahiban (2022 Tahí Villator 7-9. T: 06/26-387-162.) Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megismorít a gyász, megbénít a veszteség. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin sa nővér vezeti, „Minden vég egy új kezdet” címmel. Időpont: 2021. október 19-én, kedden 14 órától 21-én, csütörtökön 14 óráig. Elhelyezés és költség: egyágyas szobákban, napi háromszori étkezéssel 20.000 Ft/fő. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél: tegzesk@hotmail.com, 06/30-462-9272. Hozza magával személyes holmiját, törülközőt, és jelezze, ha diétát kér! Megközelíthető: Volánbusz, Tahí – Hidfő mh., Bartók B. úton felfelé.

KÉPZÉS

Családpasztorációs továbbképzés a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán. A képzés a lelkipásztorok (papok, diakónusok,

lelkivezetők) munkájához nyújt szakmai segítséget a különböző tevékenységi területekhez kapcsolódó teológiai és pszichológiai ismeretek kombinálásával. A képzés előadói főiskolánk oktatói: Asztalosné Elek-Szende, Bakos Gergely OSB, Kézdý Anikó, Nobilis Mária, Somogyiné Petik Krisztina, Papp Miklós, Varga Kapisztrán OFM. Érdeklődés, kérdés esetén kérjük, keressék Röder Tamásné a +36/1-486-4428-as számon, illetve a csaladteologia@sapientia.hu címen. További információ: <https://sapientia.hu/kepzes/csaladpasztoracios-tovabbkepzes-papok-es-diakonusok-szamara>

A sümegi Ferences Akadémiát a Sümegi Ferences Rendház (8330 Sümeg, Szent István tér 7.) üzemelteti a kegytemplommal szomszédos kolostor épületében. Képzések lelkigyakorlattal és lelkivezetéssel. A kurzusok elvégzői oklevelet kapnak. 2021. október 8-10. között őszi szemeszter. Bővebb információ: <https://ferencsakademia.webnode.hu>

HÁLAADÓ SZENTMISE

Dr. Tarjányi Béla pápai prelátus, professzorért hálaadó szentmisét mutatnak be Szent Jeromos áldozópap és egyháztanító, a „Biblia-tudósa” emléknapiján a terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templomban (1065 Budapest, Király utca – Nagymező utcáskorok), 2021. szeptember 30-án, csütörtökön 18.30 órakor.

BÚCSÚ

Fogyókiváltó Boldogasszony-búcsúra várják a zárandókokat szeptember 26-án, vasárnap Búcsúszentlászlón (Arany János u. 15.), a Szent László Plébánián. A 9 órai szentmisét dr. Takáts István érseki helynök celebrálja. A 11 órakor kezdődő ünnepi búcsú szentmisét Michael August Blume SVD, alessanói címzetes érsek, Magyarország apostoli nunciusa mutatja be. Közreműködik a Magyar Honvédség Légierő Zenekara.

Budapest, VIII. kerület Magyarok Nagyasszonya téri (volt Rezső téri) Magyarok Nagyasszonya-templom felszentelésének 90. évfordulóján, október 10-én, vasárnap 10 órakor Berta Tibor püspök úr tartja a búcsú ünnepi szentmisét.

FELHÍVÁS

A Pannonhalmi Főapátság Bencés Kiadó 2021 őszén újra kiadja, megújult formában az *Énekelj az Úrnak!* című, nagy sikerű énekeskönyvét, a „Kék könyvet”.

Ezúton várjuk azon dalszerzők jelentkezését, akik még nem vették fel a kapcsolatot a kiadóval a jogdíjak kifizetése ügyében. E-mail: kiado@osb.hu, telefon: 06/96-570-211.

MEGHÍVÓ

A pesti Jézus Szíve-templom Musica Sacra kórusa ötvenéves fennállását ünnepli. Várunk minden régi tagot és kisérőiket találkozóra, közös ünneplésre és együtt éneklésre 2021. október 9-én, szombaton. A 15 órakor kezdődő jubileumi szentmisét estig tartó agapé és beszélgetés követi. Visszajelzést kérünk: musicasacra50@gmail.com

I. Kántortalálkozó kerül megrendezésre 2021. október 2-án szombaton 13 órától az Ecséd, Szentkút-völgye Boldogasszony-kápolnában. Az idei jubileumi évet lezáró rendezvény mottója Szent Ágostontól származik: „Qui cantat, bis orat!” („Aki énekel, az kétszeresen imádkozik!”) Szeretettel várják a kántor testvéreket és minden érdeklődőt, <http://szentkutvolgye.hu/>

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

A hirdetések tartalmaért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

ÁLLÁS

BEJÁRÓNÓT (házvezetőnőt) keresek Budapest XII. kerületébe, heti 4-5 nap munkavégzésre (háztartási munka, takarítás, mosás, vasalás). Elvárás: érettség, igényesség, a munka szeretete. Előny: jogosítvány. Ajánlat: havi fix, hosszú távú munkalehetőség. Jelentkezés fényképes önéletrajzzal: krisztina.szota@humanandmedicwork.hu T: 06/20-365 2425

TÁRSKERESŐ

69/190 CM, széles érdeklődési körű közgazdász, római katolikus férfi, hasonló érdeklődésű, független, magas, csinos, nemdohányzó, budai vagy belvárosi diplomás hölgy ismeretségét keresi, 64-69 évig. Telefonszámos választát a Kiadóra kérem. Jelige: hit és szeretet.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

TÖBB ÉVTIZEDES tapasztalattal vállalkozó ólomüvegablakok restaurálását, tervezését, kivitelezését. Tóth Erzsébet tel.: 06-20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

KIADÓ

HOSSZÚ TÁVRA KIADÓ Budapesten, a nyugati pályaudvar közelében, liftes ház 3. emeletén, 36 nm-es, egyszobás, álló galériás, bútorozott, gépesítéssel is felszerelt lakás egy vagy két nemdohányzó diáknak vagy fiatal párnak. Érdeklődni: 06/20-373-7090

KIADÓ Angyalöld zöldövezeti részén egy 36 nm-es bútorozott, vízórással, alacsony rezsijű téglalakás. 120.000 Ft + rezsij. 2 havi kaució szükséges. T.: +36/20-215-8605

RÉGISÉG

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása régiséget vásárol. T.: 06/20-980-7570

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrásy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKI szerződést kötnek Önnel ingatlanért cserébe, ottlakás nélkül. Nagy összegű készpénzt és havi járadékot kinnak. Leinformálható család vagyunk. T.: 06/20-941-6368

Nem tud dönteni? Mi megkönnyítjük a választást.

AJÁNDÉKOZZON UTALVÁNYT, MELY LEVÁSÁROLHATÓ AZ *Új Ember* KÖNYVESBOLTBAN.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

1053 Budapest, Ferenciek tere 7-B. (Kárpátia-udvar)
Telefon: (06/1) 266-0845; webbolt: bolt.ujember.hu

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. SZEPTEMBER 20.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gátas Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt.ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Hogyan lett száz méterből ötvenezer?

Marton Bernát maratonista ciszterci szerzetessel beszélgetünk

Ötvenöt évesen kezdett futni. Száz méterrel indult, s huszonöt év alatt harminckét maratont, köztük hét ultramaratont teljesített. Hogyan tudja az ember így felépíteni magát? Mi vitte mindig tovább és tovább, s mivel gazdagította ez a szinte emberfeletti teljesítmény? Erről kérdeztük az idén nyolcvanéves Marton Bernát ciszterci szerzetest, aki mintegy ötven éve Dallasban tanít, a rend gimnáziumában. Az amerikai gimnazisták sportéletéről is mesélt.

– Ötvenöt évesen, amikor futni kezdett, milyen előzményekre támaszkodhatott? Volt sportmúltja?

– Mindig azt gondoltam magamról, hogy jó atléta vagyok, bár az iskolában, ahová jártam, élt az a beidegződés, hogy vagy jól tanulsz, vagy fejben ugyan gyenge vagy, de a sportban kitűnsz. Az osztályfőnökünk megpróbálta ezt a kettőt összehozni. Eszménye volt a jól tanuló és jól sportoló gyerek. Belőlem is ezt akarta kihozni. Tagja voltam a torna-csapatnak, emellett síeltem, úsztam, atlétikai és röplabda-játékvezetői képzettséget szereztem. Amerikába kerülve nem volt alkalmam a sportolásra, el kellett tartanom magam. Tanultam, az óráim után pedig dolgoztam, így teljesen kimaradt az életemből a sport. Ötvenöt évesen, amikor lemondtam az igazgatóságról, rájöttem, hogy meghíztam, el-tunyultam. Felébredt bennem a mozgás igénye. Az iskolánk-nak kiváló futópályája volt, így adódott, hogy a futást válasszam. Az első nap még a száz méter is nehezemre esett, de a kilométerekkel együtt nőtt az önbizalmam, és két évvel a kezdés után eljutottam a maratoniig.

– A kezdeti száz méterből tehát negyvenkét kilométer lett. Mi motiválta ezt a teljesítményt?

– Az első edzés után ki-mentem a futópályára más-nap is, aztán a következőn is, és mindennap. A távot pedig egyre növeltem. Amikor kiful-ladtam, lassítottam vagy gya-logoltam, majd újrakezdtam. Elszánt voltam, elhatároztam, hogy egyetlen nap sem fog el-múlni futás nélkül. Mottóm is volt: lassan és kitartóan. Ma már biztosan tudom, a szigo-rú kitartás meghozza a gyü-mölcsét. A test kitartását hosz-szan lehet és kell építeni. Tíz éven át folyamatosan javult a teljesítményem, egyre többre és többre voltam képes. Las-sacsckán a testi erőm megnyer-te a csatát. Egy hónap után ar-ra lettem figyelmes, hogy nem kell többé átmennem gyalog-lásba, ki tudtam tartani a las-sú kocogásban. Hogy mi mo-tivált? A futásban nagyon könnyű mérni az eredményt. Engem nagyon lelkesít a ver-senyzés. Körülbelül egy éve futottam már, elég jó időkkal, amikor valahogy minden ella-posodott, az edzéseim elszűr-kültek. Szükségem volt egy nagyobb célra, amit magam elé tűzve előre tudok haladni. Jött egy öt, majd egy tíz kilo-méteres verseny, aztán egy félmaraton, és szerettem vol-na eljutni a maratoniig. Ötven-hét évesen sikerült teljesíte-nem. Ha van tét, akkor van bennem egy belső tűz is, ami

rászorít az adott feladatra. Mindig ott volt bennem a tö-rekvés, hogy gyorsabb legyek. És mindig tudtam, hogy lehet a teljesítményem még egy ki-csit jobb, több. Semmi sem fogható ahhoz, amikor az em-ber beér a célba. A jó befeje-zés, a jól végzett munka kivé-teles öröm. Az első maraton után potyogtak a könnyeim, és azt éreztem, bárcsak ne ér-ne véget ez a nap. Tudtam, hogy valami olyasmit vittem véghez, amire egész életem-ben emlékezni fogok. Boston után szinte üvöltöttem bol-dogságomban, készült is így egy fotó rólam. Mindig forró, repeső érzés töltött el a célban. A megfutott táv olyan elége-dettséget és erőt ad, hogy utá-na az ember újra és újra bele-vág, és egyre emeli a tétet. Így jött az be életembe az ultra-maraton.

– A könyvében olvasható, hogy „futó” ismeretségei gyakran barátsággá erősödtek. A futók világában erős a közösségi érzés.

– Szeretek beszélgetést kez-deményezni, nem hagyok ki egyetlen alkalmat sem. Akkor jó a futás, ha az ember közben beszélgetni tud. Már az első maratonton ez történt, beszél-gettem egy férfival, és ez sok erőt adott. Nem felejtettem el őt. A későbbi versenyek során is mindig kerestem a tömeg-ben, és nagyon boldog vol-

„Az Úr nem engedte, hogy elszálljak. Már szinte a futás kezdte rendezni az életemet. Megértettem, hogy meg kell ragadni a futás révén a lelki gyarapodás lehetőségét. Isten különböző módokon szól hozzánk, néha világosan és érthetően, máskor homályosan és közvetetten, időnként pedig furkósbottal. Elhatároztam, hogy a kö-vetkező maraton idején sok-kal alázatosabban, kisebb felhajtással történik majd minden

tam, amikor évekkel később viszontláttam. Sokszor futot-tam barátokkal, ha pedig egyedül voltam, mindig szoba-elegyedtem futókkal, szurko-lókkal. Több tartós ismeretség alakult ki így, a barátságok pedig megerősödtek. Bajtár-sakká váltunk.

– Nem sok ciszterci szerzetes fut maratont, hát még ultrát. Híres lett, újságcikkek jelen-

tek meg, a diákjai felnéztek Önre. Milyen volt megta-pasztani mindezt?

– Őszintén szólva tetszett, hogy híres lettem. Amikor je-lentkeztem a New York City maratonra, egész hírverés volt körülöttem. Fénykép és vezér-cikk készült a maratonfutó szerzetesről, szülők gratulá-cióit fogadtam. Az apát azon-ban az utolsó pillanatban visszavonta az engedélyt, vé-gül nem mehettem el a ver-senyre. Nehezen találtam meg a választ, hogy miért történt ez, de végül rádöbbentem: az Úr nem engedte, hogy elszáll-jak. Már szinte a futás kezdte rendezni az életemet. Megér-tettem, hogy meg kell ragadni a futás révén a lelki gyarapo-dás lehetőségét. Isten külön-böző módokon szól hozzánk, néha világosan és érthetően, máskor homályosan és közve-tetten, időnként pedig furkós-bottal. Elhatároztam, hogy a következő maraton idején sokkal alázatosabban, kisebb felhajtással történik majd min-den. Abban biztos voltam, hogy a diákjaimnak azért be-szélek majd róla, mert egy maraton nagy kitartást ígé-nyel, és jó, ha a tanulók átér-zik ezt az elkötelezettséget. Nagyon sokat jelentett nekem az ő támogatásuk. Pólót kap-tam tőlük ezzel a felirattal: „Mindannyian végig az atya mögött álltunk.”

– Követték a diákjai a példá-ját?

– Igen. A versenyek egyes szakaszain boldogan futottak velem, és én is elmentem az ő versenyekre. Mindig ott ke-restem magamnak helyet, ahol többször is elfutottak, hogy kiabálhassak nekik és biztathassam őket. Egy idő után már én lettem az edző-jük. Az interneten kerestem oktatóvideókat, folyóiratokat rendeltem. Amikor híres edzők jöttek Dallasba, elmen-tem az előadásaikra. A diákja-im sokkal gyorsabbak voltak nálam. Sosem vallottam be nekik, hogy azért nem futok

elől, mert nem bírom az ő tempójukat. Helyette azt mondtam, én vagyok az utol-só, hogy senki ne maradjon le. A diákjaimnál éreztem a futás jótékony hatását. A testgya-korlás erősíti az önfegyelmet, az önmegtagadást. A keresz-tény életünket is segíti. Meg-tanít arra, hogy nem mindig azt csinálom, amihez éppen kedvem van, meg tudom tar-tóztatni magam. A test kordá-ban tartása lélekben is meg-hozza a gyümölcsét. A gyerek érzékeli magán, hogy ez az egész napjára kiható állapotot ad. Jó érzés, hogy megállapít-hatja, megtette, amit meg kel-lett tennie. Így építi magát.

– Mi a sport helye abban az elitképző rendi gimnázium-ban, ahol tanít?

– A sportnak nagyon nagy a jelentősége az iskolánkban. Nálunk csak fiúk tanulnak. A fiataloknak szükségük van ar-ra, hogy levezessék az energi-ájukat, és eredményeket érje-nek el, aminek a sport nagyon jó eszköze lehet. Ha a tanuló dolgozik, ha beleteszi a mun-kát a sportba, annak meglesz az eredménye. Különösen a csapatsportok fontosak. Egy csapat részének lenni, valaho-vá tartozni – ez az érzés na-gyon fontos. Aki kevésbé van megáldva szellemi képessé-gekkel, de kiválóak a láb- és a karizmai, az a sportban tűn-dökölni tud, s így egyetemre is be tud kerülni. Az egyete-mek nagyon jó szemmel nézik azokat a fiatalokat, akik ko-moly iskolába jártak – mint a miénk –, és sportoltak is. Aki eredményt akar elérni, annak odaadón és hosszú időn ke-resztül kell végeznie egy adott tevékenységet. A sport haté-konytságot, kitartást és önbiz-almat ad. Az iskolánkban a testmozgás jelentős részt fog-lal le a napból. Fél kilenckor kezdünk, a felső tagozaton 14:45-kor ér véget a tanítás, ekkor kezdődik a sport, ami hatig tart. A tanulók hetven százaléka részt vesz a csapat-sportokban, aki nem, annak valamilyen tornát kell válasz-

tania. Ez hétfőtől péntekig mindennap így van. A mec-scek általában pénteken van-nak, a szombat és a vasárnap szabad. Egy nálunk tanuló di-áknak nagyon sokat kell telje-sítenie. Hatkor befejezi az edzést, és otthon még lega-lább három óra tanulás vár rá. Ugyanakkor nem vagyunk ki-fejezetten sportiskola. A gye-rekeink nem jutnak el a sport-ban nemzetközi szintre, nem lesznek profi sportolók. Nem a verseny áll nálunk az első helyen, de persze mi is ver-senyzünk. Olyan ligában ját-szunk, amelynek hasonló pro-filú iskolák a tagjai, így tu-dunk versenyezni egymással.

– Hogyan építette fel a saját edzéseit?

– Galloway könyveiből ta-nultam. Hetente ötször edzet-tem, ha esett, ha fújt, mentem. Pihenőnapra is szükségem volt, erre a csütörtököt és a vasárnapot jelöltem ki. A hosszabb futásokra szomba-ton nyílt lehetőségem, korán reggel elindultam, és az egész délelőttöt a futásra szántam. Hétköznap negyvenöt-hatvan percet tudtam edzésre fordíta-ni. Akkor voltam elégedett, ha heti átlagban elértem az ötven kilométert. Egy idő után ki-alakítottam a saját módszerta-nomat. A hosszútávfutásban például az egyik fogás az, hogy bizonyos időközönként beiktatok egy perc gyaloglást. A szervezet e rövid pihenés alatt képes regenerálódni, így az időm jobb volt, mintha vé-gig futottam volna. Azt az el-vet vallottam, hogy soha nem szabad túlzásba vinni a spor-tot, fontos, hogy megmarad-jon a jó érzés. Versenyek előtt hol kicsit több, hol kevesebb erőfeszítés szükséges. Vigyáz-ni kell, nehogy az ember lelki-leg és fizikailag kimerülve in-duljon el a versenyen. A kettő egyébként szorosan össze-függ. Beállítottam a saját tem-pómat. Nem szabad olyan gyorsan futni, hogy ne legyen képes menet közben beszél-getni. Futás közben soha nem szűr az oldalam, nem lihegek,

ez utóbbi mindig jelzi, ha túl vagyok terhelve. Betegségek miatti kihagyások után nehéz volt az újrakezdés. Mindig úgy éreztem, hogy amennyit futok, annál többre az adott pillanatban nem lennék ké-pes. De mentem egy picit to-vább, még egy picit tovább, és idővel megint eljutottam oda-ig, hogy képes voltam ötven kilométert lefutni.

– Számokban hogyan írható le ez a kivételes teljesítmény?

– Negyvenhét pár cipőt használtam el, erre költöttem az összes pénzemet. Százhu-szonkét érmet szereztem. Harminckét maratont, ebből hét ultramaratont teljesítet-tem. Részt vettem a legna-gyobb hagyományokra víz-szatekintő bostoni maratonton, futottam Rómában, Budapes-ten, Bruges-ben, rekkenő hó-ségben, megfagyott kesztyű-vel, esőben, szélben, hóban, törött lábujjal, sebekkel. Több-ször előfordult, hogy kudar-cot kellett feldolgoznom, de minden versenyt, amin elin-dultam, be is fejeztem.

– Itthoni élménye az emléke-zetes Margit-szigeti futás, amikor mintegy kétszázan kísérték. Most hogy megy a futás?

– Az évek nyomot hagynak az emberen. Régebben is elő-fordult, hogy egy-egy beteg-ség megszakította a folyama-tot, és szinte újból kellett kez-denem a futást. Köszvényem van, amikor elkap, az olyan fájdalommal jár, hogy kényte-len vagyok kihagyni egy bizo-nyos időt. Az elmúlt néhány évben keveset tudtam edzeni. Az arborétumban szoktam futni öt kilométert, de egy jú-niusi napon, alkonyatkor nekifutottam egy fának, agyráz-kódást kaptam, több öltéssel varrták össze a homlokomat. Most újra kell építenem a kon-díciómat. Ha sikerül, talán ú-jra fogok futni is.

Trauttwain Éva
Fotó: Merényi Zita

„Segíts, hogy a szeretetben hírnökeid lehessünk!”

Erdő Péter bíboros hálaadó imája az eucharisztikus kongresszus kegyelmeiért

Erdő Péter bíboros, prímás imádságban adott hálát a szeptember 5. és 12. között Budapesten megrendezett 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus kegyelmeiért. A főpásztor buzdít mindenkit, csatlakozzon imájához.

Urunk, Jézus Krisztus, szeretett Mesterünk! Teljes szívünkből hálát adunk Neked, hogy a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus egész folyamán különös erővel átélhettük jelenlét csodáját, szereteted szelíd és ellenállhatatlan erejét. Hittük eddig is, de most meg is érezhettük, hogy ami történt, nagyobb, mint mi vagyunk.

A szentmisék és a szentségimádások meghitt közelsége, az Oltáriszentséget kísérő körmenet a városon át a szombat este kigyúló fényeivel, szentségi áldásod, mely átölelte és eggyé forrasztotta az egybegyűlte hatalmas tömegét, örök emlék és erőforrás marad számunkra.

A pápai misén a világegyház látható közösségként is megjelent Körülötted. Péter utódának vezetésével a püspökök, papok, szerzetesek, világi hívők hatalmas családja Téged ünnepe, Téled kapott kegyelmet, szent Teszt és Véred táplálékával a Te életedben részesült.

A szegényekkel való közösség megélése, a művészet, a tudomány, a zene, a tanúságtételek átütő ereje, a sok nemzetiség, a minden földrészről hozzánk érkező hívők példája és lelkesedése a felemelkedés, a remény, az újrakezdés üzenetét hordozta a járvány nehéz hónapjai után. Belőled merítjük a bizalmat, Te vagy az, aki gondot viselsz ránk.

Eléd hoztuk nagy, közös gondjainkat is. A

Föld erőforrásainak korlátait, az emberiség riadt útkeresését, hogy ne tegye maga körül lakhatatlanná a világot. Hogy tanácstalanságát ne egymás iránti szorongó vádaskodással vagy a javakért folyó ádáz küzdelemmel vezesse le. Találjon inkább Benned reményt, legyen képes a közös gondokat őszintén és nagylelkűen megvitatni. Hála Neked, mert velünk járod a történelem útját!

Köszönjük, hogy Körülötted, asztalod körül találkozhattunk a többi keresztényekkel. Kérünk, hogy mielőbb megtaláljuk velük a teljes közösséget! Szerettedben találkozhattunk más

vallások követőivel és más világnézeti emberekkel is. Segíts, hogy a szeretetben hírnökeid lehessünk!

A készüllet éveiben kértük, hogy az Eucharisztikus Kongresszus fővárosunk, népünk, Európa és a világ lelki megújulását szolgálja. Most, amikor megrendülten mondunk köszönetet a kongresszus minden kegyelméért, kérjük, segíts, hogy ennek a lelki megújulásnak a munkatársai lehessünk Szentlelked vezetésével és erejével!

Amen.

Fotó: Lambert Attila

Ma is buzdít és a jövő felé mutat

Kiállítás nyílt Győrben II. János Pál látogatásáról

„Az emlékezés a múlta irányul, hogy bevilágítsa a jelent és megmutassa a jövőt – e jegyében rendeztek kiállítást Szent II. János Pál pápa huszonöt évvel ezelőtti győri látogatásáról a Triangulum Galériában. A Christus spes nostra című időszaki tárlatot Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke nyitotta meg szeptember 14-én.

Szent II. János Pál pápa 1996. szeptember 6-án Pannonhalmán, 7-én Győrben tett látogatást a magyar honfoglalás 1100. évfordulója és a Pannonhalmi Főapátság alapításának 1000. évfordulója alkalmából.

1996-ban a Kisalföld hasábjain Pápai Lajos akkori megyéspüspök úgy fogalmazott, hogy a pápalátogatás egyedülálló esemény a csaknem ezeréves Győri Egyházmegye történetében. Az egyházmegye története során rengeteg hitet erősítő, lelket formáló eseménnyel büszkélkedhetett, de az apostoli látogatáshoz hasonló élménnyel korábban nem ajándékozta meg a híveket a Szentatya, a messi zarándok. Ennek a huszonöt éve történt, egyedülálló eseménynek állít most emléket a Győri Egyházmegye, összegyűjtve és a városlakók elé tárva a találkozás napjának emlékeit.

A Szentatya reggel érkezett Győrbe Pannonhalmáról. Elsőként a Püspökvárban találkozott a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaival. Ezután fogadta Horn Gyulát, Magyarország akkori miniszterelnökét.

A szentmisének a győri Ipari Park akkor még beépítetlen területe adott helyet. Itt állították fel a Czigány Tamás tervezte oltárt, és helyezték el Cziráki Lajos festőművész oltárképét. A mintegy százötvenezer hívőt a szokatlan szeptember eleji hideg és viharos szél sem riasztotta el.

A délutáni program a székesegyházban folytatódott, ahol a Szentatya családias légkörben találkozott az egyházmegye papságával és a hívek képviselőivel. II. János Pál helikopterrel utazott el Győrből.

Ezeket az eseményeket idézi fel fotókkal, az elhangzott beszédekből kiemelt részletekkel, tárgyi emlékekkel a most megnyílt kiállítás. Egy rövidfilmben személyes emlékeiről mesél Pápai Lajos püspök, valamint a pápalátogatást előkészítő iroda papi szervezője, Egresits Ferenc. Veres András, aki akkoriban Rómában a Pápai Magyar Intézet rektora volt, a Duna Televízió közvetítésén keresztül követte a győri eseményeket; a filmben rövid áttekintést ad Szent II. János Pál életművéről.

Célunk a látogatás nyújtotta lelki élmény megerősítése. Annak a lelki élménynek, amelyet huszonöt évvel ezelőtt kaptak mindazok, akik a találkozás részesei voltak. Szeretném, ha a győriek megnéznék a városunk életének ezen kiemelkedő eseményét dokumentáló *Christus spes nostra* elnevezésű tárlatot – mondta el a megnyitón a Szent László Látogatóközpont szándékát Veres András megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke. Hangsúlyozta, mennyire fontos visszaemlékezni, hiszen „az élmény ma is buzdít és a jövő felé mutat”.

A megnyitón részt vett Pápai Lajos nyugalmazott megyéspüspök, valamint a lengyel-magyar barátság jegyében Katarzyna Ratajczak-Sowa, a magyarországi lengyel nagykövetség munkatársa, a politikai-közgazdasági osztály vezetője.

Katarzyna Ratajczak-Sowa kifejezte örömét, hogy a szent pápa ilyen különleges helyet foglalt el a magyarok szívében. Felelevenítette II. János Pál és Magyarország közös történetének kiemelkedő pontjait, így Karol Wojtyła máriapócsi és a kabai cukorgyárban dolgozó lengyel munkásoknál tett látogatását. Megemlékezett magyar nagyjaink boldoggá- és szenttéavatási ünnepeiről, kezdve Apor Vilmossal, Romzsa Tódoron és a kassai vértanúkon át Hedvigig és Kingáig.

Szent II. János Pál számomra személyes példa is. Arra tanít, hogy vigyük közelebb az em-

berekhez Krisztust. És segít nekem, hogy építsük együtt a hidakat a lengyel-magyar barátság erősítésére – mondta Katarzyna Ratajczak-Sowa.

Pápai Lajos püspök felidézte, hogy a pápalátogatás előtt Várszegi Asztrik pannonhalmi főapáttal látogatást tettek Rómában a Szentatyanál. „Bár a kérdéseket Stanisław Dziwisz, a pápa személyi titkára tette fel, tudtuk, hogy ezek az ő kérdései. Kérdései és megszólalásai mutatták, mennyire jól ismeri országunkat, és megemlékezett a lengyel-magyar barátságról is” – idézte fel a huszonöt évvel ezelőtti eseményeket az akkori főpásztor.

Arról is beszélt a püspök, hogy II. János Pálon mindig látszott, hogy különösen szereti a magyarokat. A nyugalmazott főpásztor azt is elmondta, hogy vasárnap ott volt Varsóban Stefan Wyszyński bíboros boldoggá avatásán. „Jó volt ott magyarnak lenni, és hallani, hogy megemlékeznek a budapesti eseményekről.”

Pápai Lajos felidézte, milyen erős szél fújt és milyen metszően hideg volt 1996-ban a mise helyszínén. „A Szentatya ezt is felhasználta, és azt fogalmazta meg, bárcsak a Szentlélek vihara ilyen erővel átjárna Magyarországot. Nekünk pedig öröm volt ott lenni a hideg ellenére is. Szent II. János Pál kisugárzása átsegítette az embert a fizikai nehézségeken.”

Pápai Lajos a pápalátogatás jelentőségéről szólva megállapította, hogy II. János Pál ittléte lendületet adott a rendszerváltás folytatásához. „Az első években sok minden elindult, iskolák, szerzetesrendek kezdtek újra működni. A lelkesedés vitt előre mindent. Aztán szembenéztünk a mindennapi problémákkal, és meg kellett értenünk, hogy az igazi változás nem a külsőben kell hogy történjen, hanem a belsőből kell jönnie. Felálltak intézmények, minden adva volt, rajtunk állt, hogy ezzel élünk-e. Erre hívta fel a figyelmet a Szentatya, és erre emlékeztet minket a kiállítás” – fogalmazott a rövidfilmben a püspök. Felidézte: a pápa „komoly fájdalommal küzdött ekkor, de betegen is tudatosan meg akart jelenni az emberek között. A szenvedéssel másoknak akart példát mutatni. Krisztussal, Krisztusért és az Egyházért vállalt minden nehézséget”.

A *Christus spes nostra* című fotó- és emlékkiállítás teljes képet nyújt a győri apostoli látogatás eseményeiről.

Az első teremben a tablók időrendi sorrendben mutatják be Szent II. János Pál második magyarországi útjának helyszíneit, főbb mozzanatait, és a Szentatya elhangzott beszédeiből válogatott részletek segítik az emlékezést. A kiállítótér installációja megidézi a győri pápai szentmise helyszínét.

A második teremben tekinthető meg a látogatást összefoglaló rövidfilm. Archiv felvételek mellett tárgyi emlékeket is látunk, a Győri Egyházmegye és Egresits Ferenc atya felajánlásából.

A fényképanyagot a Győri Egyházmegye és a Kisalföld napilap bocsátotta rendelkezésre. A kiállításon zenei aláfestésként a Schola Hungarica *Ave spes nostra* című felvétele hallható, reflektálva a pápa győri szentmiséjére.

A *Christus spes nostra* című tárlat október 17-ig tekinthető meg a Triangulum Galériában (9021 Győr, Gutenberg tér 2.).

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

HÍREK KÉPEKBEN

● **Szeptember 17-én Slachta Margit**, a Szociális Testvérek Társasága alapítójának nevére vette fel a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet. Az eseményen jelen volt Erdő Péter bíboros, prímás, aki megáldotta az intézet további munkásságát, valamint Németh Emma SSS, a Szociális Testvérek Társasága kerületi elöljárója, a Magyarországi Rendfőnöknők Konferenciájának elnöke.

● **Rendhagyó módon**, tanévnyitó rendezvény nélkül kezdődik a 2021/22-es tanév a Veszprémi Érseki Főiskolán. Sebestyén József rektor videóüzenetet tett közzé szeptember 15-én, melyben arról szólt, hogy megváltozott az intézmény – korábban Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola – neve, valamint több új képzéssel indult meg a tanév.

